

NEAIZMIRSTIET
ABONĒT
«NOVADNIEKU»

2010. gada
pēdējam
ceturksnim.

Vārkavas novadam
savs ģerbonis —
sudraba bullis
ar zelta ragiem

3. lappusē

Aizbrauc uz
Vidzemes jūrmalu
atpūtā

9. lappusē

Policija konstatējusi
kārtējo krāpšanas
gadījumu

10. lappusē

Līvānu novada Rudzātu pagastā atklāj jauno svinību zāli

Līvānu novada Rudzātu pagasta ļaudis piektdien, 24. septembrī, pulcējās uz kopīgu, skaistu svētku brīdi, — durvis vēra jaunā svinību zāle, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Vēsturiski izveidojies tā, ka rudzātiešiem sava kultūras nama nav, tāpēc saviesīgi pasākumi gan skolas saimei, gan pagasta ļaudīm līdz šim notika Rudzātu vidusskolas telpās. Novada vadība, pagasta pārvaldes vadītāja Ruta Klibiķe un Rudzātu vidusskolas direktors Vladislavs Sprinģis nonāca pie kopsaucēja, ka lietderīgāk pārbūvēt jau esošo svinību zāli, nekā būvēt jaunu ēku, kas būtu gan ilgāk, gan neekonomiskāk.

Pārbūve ilga vairākus mēnešus, taču rezultāts ir tā vērts. Svinību zālē pārņem svētku sajūta: spodri mirdzošs parkets, jauni krēsli, plaša deju zāle, pie logiem eleganti aizkari. Atklāšanā to visu vērtēja gan novada domes vadība, gan vietējie iedzīvotāji, pasākumā valdīja sirsnīga un jauka gaisotne. Klātesošos sveica Saeimas deputāti Jānis Klaužs, kura dzimtas saknes ir tieši Rudzātu pagastā, un Pēteris Tabūns, bet simbolisko atklāšanas lentu pārgriezta Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods un Rudzātu pagasta pārvaldes vadītāja Ruta Klibiķe. Telpas iesvētīja Rudzātu Romas katoļu draudzes priesteris Vilhelms Bēķis. Pašdarbības kolektīvu sniegunā bija iespējams vērot interesantu vokālo un deju koncertprogrammu, bet Rudzātu teātra kopas "Okūts" sniegunā ieraudzīt daudzas komiskas šodienas ainiņas "iz priekšvēlēšanu dzīves", kas izraisīja nevēlotas ovācijas skatītāju rindās.

Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods pēc atklāšanas atzina, ka Rudzātu pagastam ir izdevies nošaut divus zaķus ar vienu šāvienu, jo jauno svinību zāli izmanto gan Rudzātu vidusskolas pasākumiem, gan pagasta iedzīvotāju kultūras dzīves bagātināšanai. Rudzātu pagastam ar novada

● Jaunās zāles atklāšana un iesvētīšana Rudzātu pagastā izvērtās par skaistu sarīkojumu, kas pulcēja daudz iedzīvotāju. Telpas iesvētīja priesteris Vilhelms Bēķis, svinīgajā notikumā piedalījās Saeimas deputāts Jānis Klaužs, Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods.

domes atbalstu nu ir arī sava kultūras darbinieks — Inese Gulbe, kas turpmāk gādās par kultūras norisēm pagastā. A.Vaivods pauda gandarījumu par pašvaldības paveikto lauku cilvēku dzīves vides uzlabošanā, uzsverot, ka tikai tad laukiem būs nākotne, ja gan pašvaldībās, gan valdībā sapratis, cik nepieciešami ir sakārtoti ceļi, skolas, kultūras un sporta būves laukos. Līvānu pašvaldība cenšas strādāt tā, lai apmierināti ar sadzīvi būtu gan pilsētas, gan lauku iedzīvotāji. To pierāda pēdējos gados paveiktais, kas iezīmē attīstības tendenci ne tikai Līvānu pilsētā, bet arī visos piecos novada pagastos, uzsvēra Andris Vaivods.

● Pirmie priekšnesumi uz jaunās skatuves.

APMAKSĀ POLITISKĀ PARTIJA „SABIEDRĪBA CITAI POLITIKAI”

2.saraksts Nr. 10

Aldis Cīmoška

VIENTĪBA

POLITISKĀ REKLĀMA

NACIONĀLĀS ZINĀS

Vairākas pārtikas nozares ir pakļautas iznīcības riskam

Apakšveļas ražotāja SIA «New Rosme» valdes priekšsēdētājs Edgars Štelmahers, kurš savulaik vadījis arī AS «Cēsu alus», AS «Rīgas piensaimnieks», AS «Lauma» un AS «Lauma Lingerie», uzskata, ka, lai arī daži sektori tam ir tikuši pāri, piemēram, dzērienu vai maizes ražotāji, lielākā problēma Latvijas pārtikas nozarē ir tā, ka ražotāji ir ļoti mazi, sadrumstaloti un neefektīvi. Viņaprāt, Latvija vēl nepazīnās, ka pastāv reāls risks, ka pārtikas ražotāji var tikt izspiesti no tirgus, tāpēc arī vēl nav izveidota programma, kā no tā izvairīties. «Veselās nozares ir zem riska, piemēram, piena un gaļas pārstrādātāji. Eiropā piena pārstrādātāji ar tādiem iepirkumiem kā Latvijā nemaz nespēj izdzīvot. Tur visi būtu bankrotējuši, iekārtas pārdotas. Protams, tas neattiecas uz specifiskiem nišas produktiem,» sacīja Štelmahers. Štelmahers pieļauj, ka ilgtermiņā ar lozungu «pārciet Latvijas preci» pārtikas ražotāji vien nevarēs izdzīvot, jo patērētāji par to nevarēs samaksāt. «Jau 90. gados Zemkopības ministrijai bija plāns, kā efektīvizēt pārtikas ražošanas nozari, taču tas tika sagrauts tāpēc, ka daži onkuļi gribēja visu pagrabt sev. Ja tā sākotnējā ideja tiktu realizēta, Latvijā būtu vairāki specializēti piena pārstrādes uzņēmumi, kuri būtu konkurētspējīgi ne tikai Latvijā, bet arī Baltijas līmenī,» uzsvera Štelmahers. Tomēr, pēc Štelmahera domām, arī mazie pārtikas ražotāji ir perspektīvi, bet valstij ir jāatrod instrumenti, kā viņus konsolidēt, lai panāktu vidējo Eiropas līmeni.

Ceturrtā daļa deputātu augustā kompensācijās saņēmuši vēl vismaz 700 latu

Gandrīz ceturrtā daļa parlamentāriešu augustā papildus savam mēneša atalgojumam vēl saņēmuši dažādu izdevumu kompensācijas un reprezentācijas naudu par kopējo vērtību vismaz 700 latu. Saeimas mājaslapā publicētā informācija liecina, ka 24 deputātiem šajā mēnesī saņemtās kompensācijas par transporta un sakaru izdevumiem, dzīvojamu telpu īri, kā arī paredzētā reprezentācijas nauda kopumā veidojusi papildu ieņēmumus pie bruto atalgojuma 707 līdz 756 latu apmērā. Lielāko kompensāciju — 324 latus — par transporta izdevumiem saņēmuši deputāti Mārtiņš Roze (ZZS) un Mareks Segliņš (Tautas partija, TP). Sakaru izdevumu kompensācijai gan ir fiksēts apmērs — 54 lati, bet uz to pieteikušies pat 82 deputāti. Savukārt reprezentācijas naudu 135 latu apmērā saņēmu pilnīgi visi tautas kalpi. Līdz ar to, ņemot vērā parlamentāriešu bruto atalgojumus un arī izsniegtās izdevumu kompensācijas, augustā 15 tautas kalpiem ieņēmumi pārsnieguši 2000 latu. Tradicionāli vislielākie ieņēmumi — kopumā 2630 lati — bijuši Saeimas priekšsēdētājam Gundaram Daudzem (ZZS), bet 2346 latus saņēmis Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vadītājs Vents Armands Krauklis (TP). Vīrs 2200 latiem aprēķināts arī partijas «Jaunais laiks» frakcijas priekšsēdētājam Dzintaram Zaķim, viņa vietnieciņai Silvai Bendrātei, kā arī neatkarīgajam deputātam Jānim Lagzdīnam, kurš vada Mājokļa jautājumu apakškomisiju.

Vīriešu vidējais mūža ilgums aug straujāk.

Sievietes joprojām dzīvo ilgāk

Kopš 2000. gada Latvijā par diviem gadiem pieaudzis prognozētais mūža ilgums sievietēm un par vairāk nekā trim gadiem — vīriešiem, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati. Ja 2000. gadā dzimušajām sievietēm prognozētais mūža ilgums bija 76 gadi, tad 2009. gadā tas bija 78,1 gads, attiecīgi vīriešiem — 64,9 un 68,3 gadi. Kopš 2000. gada prognozētais mūža ilgums vīriešiem pieauga līdz 67,1 gadam 2004. gadā, tad atkal samazinājās līdz 65,6 gadiem, bet tad līdz 2009. gadam atkal pakāpeniski pieauga. Dati par sievietēm liecina, ka prognozētais mūža ilgums sievietēm pieauga līdz 77,4 gadiem 2005. gadā, tad samazinājās līdz 76,8 gadiem un atkal pakāpeniski pieauga.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058, 65307059 (zūmāliem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

*Autoram ir izdevīgi, lai viņa grāmatas ne tikai slavē,
bet arī peļ — slava taču ir kā bumba, kuru met pār tiklu.
Lai bumba nenokrīstu zemē, tā jāsit no abām pusēm.*

S. Džonsons

Notika starptautiska matemātikas skolotāju konference

Divas dienas, 24. un 25. septembrī, Līvānu 1. vidusskolā norisinājās starptautiska Latvijas Matemātikas skolotāju apvienības organizēta konference «Kreativitāte matemātikā izglītībā». Kā informēja Marija Raginska, Līvānu 1. vidusskolas matemātikas skolotāja, matemātikas un informātikas skolotāju metodiskās komisijas vadītāja skolā, konferencē uzstājās lektori no Polijas, Igaunijas un Lietuvas. Konferencē piedalījās aptuveni 150 pedagogi. Bija pārstāvētas Līvānu novada skolas, kā arī gandrīz visi Latvijas novadi. Konferencē strādāja arī visi 1. vidusskolas attiecīgā priekšmeta skolotāji.

Pirmajā dienā notika ārzemju lektora uzstāšanās, iepazīšanās ar Līvānu novada kultūrvēsturiski nozīmīgiem ob-

jektiem, bet vakarā — draudzības sarikojums. Ciemiņi priecājās par skaisto dabu siltajās atvasaras dienās, par mazajiem folkloras kopas «Ceiruleits» dziedātājiem un dejotājiem, apjūsmoja Daugavas rāmo plūdumu gar Līvāniem.

Otrajā dienā pedagogi strādāja sešās darba grupās: diskusijas metodes matemātikā; vizualizācija matemātikas stundās; radošie uzdevumi 7., 8. klases kursā; pētnieciskie uzdevumi; origami matemātikā (vadīja kolēģi no Polijas); kreativitāte matemātikas mācīšanas procesā (šo grupu vadīja Rudzātu vidusskolas skolotāja Veneranda Sprīģe, novada matemātikas skolotāju metodiskās apvienības vadītāja). Noslēgumā darba grupas sniedza savus ziņojumus. Konferencē gūtas jaunas atziņas, kā matemātikas mācīšanu padarīt bērniem saistošāku un patīkamāku. Sakarā ar to, ka matemātikas mācīšana notiek pēc jauniem standartiem, attiecīgi jāpārveido arī mācīšanas metodes, lai mainītu

skolēnu domāšanu, teica Marija Raginska. Matemātikas stundās ienāk pētniecības elementi, biežāk tiek izmantotas grupu darba formas, skolēni tiek mudināti uz patstāvīgu un kooperatīvu mācīšanos. ES finansētā dabas zinību kabinetu iekārtošanas projektā Līvānu 1. vidusskolā modernizēti četri kabineti: fizikas, matemātikas, ķīmijas, bioloģijas. Konferencē dalībnieki strādāja šajās modernajās telpās, bet viena darba grupa — Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā. Tika prezentēta arī grāmata un disks darbam ar interaktīvo tāfelī 7. klasē.

Marija Raginska, stāstot par organizatoriskajām rūpēm, gan minēja to, ka diemžēl tik liela konferences dalībnieku skaita izmitināšanai trūkst viesnīcu. Tāpēc izmantota arī kaimiņu pilsētas — Jēkabpils viesnīca, kā arī, protams, Līvānos esošā viesnīca un tuvākais viesu nams.

L.Rancāne

Zinātnieki: augstā bērnu mirstība — krīzes dēļ

Latvijā zidaiņu mirstība ir divas reizes augstāka nekā vidēji Eiropas Savienības (ES) valstīs, turklāt mūsu valsts ir trešajā vietā bērnu mirstības ziņā Eiropā un pirmajā vietā Baltijā, ar šādiem satraucošiem datiem zinātnieku Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) sēdē iepazīstināja Latvijas Universitātes (LU) Medicīnas fakultātes dekāne Ingrida Rumba-Rozenfelde, pirmdien vēsti «Neatkarīgā Rita Avīze».

Zinātniece izpētījusi, ka bērnu mirstības rādītāji Latvijā ir cieši saistīti ar sociālekonomisko situāciju valstī un nedraudzīgu ienākumu sadali starp sabiedrības grupām.

Perinatālā bērnu mirstība ir rādītājs, kas ietver gan nedzīvi dzimušos bērnus, gan bērnus, kuri miruši no nūltās līdz sestajai dzīves dienai. Tieši noteikti perinatālā perioda stāvokļi ir viens no visbiežākajiem zidaiņu mirstības cēloņiem — 40,8% gadījumu —, tad seko iedzimtas anomālijas, traumas un zidaiņu pēkšņās nāves sindroms.

Īpaši satraucošs rādītājs ir mātes mirstība uz 1000 dzīvi dzimušajiem — 12,5, jo Lietuvā tas ir 8, Igaunijā — nulle. Savukārt par zidaiņu pēkšņās nāves sindromu zinātniece atzīst, ka situāciju ir iespējams uzlabot, ja lielāka uzmanība tiktu pievērsta vecāku izglītošanai. Kā piemēru viņa min ASV, kur tika veikta izglītojoša kampaņa vecākiem, ko

drikt un ko nedrikt darīt zidaiņiem (piemēram, neiesaka uz nakti zidaini gulēt uz vēdera), un mazuļu mirstība samazinājās uz pusi.

Bērniem līdz piecu gadu vecumam galvenais mirstības cēlonis ir traumas, tas un arī pašnāvības ir galvenais nāves cēlonis pusaudžiem. Kā uzsver zinātniece, 75% gadījumu traumas bērniem līdz pieciem gadiem ir radušās vecāku neuzmanības dēļ.

Zinātniece ierosina koriģēt likumdošanu, lai Latvijai kā ES dalībvalstij nodrošinātu samērīgu veselības budžetu, un nodrošināt reālu mātes un bērnu bezmaksas aprūpes pieejamību.

LU docente un «Glābiet bērnus!» vadītāja Inguna Ebela atgādināja, ka Latvijas valstij ir jāziņo Apvienoto Nāciju Organizācijai par bērnu situāciju. Grūti iedomāties, kā valsts var paskaidrot, kāpēc Latvijā desmit reizi vairāk nekā citur ES bērni iet bojā noslikstot vai deļņās reizes vairāk — ugunsgrēkos vai dūmos.

Dati par augsto bērnu mirstību ir vēl satraucošāki, analizējot tos kopsaistē ar bērnu dzimstības rādītājiem. LU Ekonomikas un vadības fakultātes profesors Pēteris Zvidriņš izpētījis, ka, salīdzinot ar 2008. gadu, dzimstība Latvijā samazinājusies par 20,7 procentiem (zinātnieks salīdzinājis 2008. gada pirmā pusgada datus ar šī gada sešiem mēnešiem), un šogad Latvijā varētu piedzimt par vēl aptuveni 3000 bērnu mazāk nekā pērn, kad piedzima 21 700 mazuļu. «Latvijas neatkarības gadu laikā iedzīvotāju skaits valstī mazinājies

visu laiku, taču ar atšķirīgiem tempiem. Tagad arī ļoti daudzi cilvēki izbrauc un dodas darba un labākas dzīves meklējumos uz citām valstīm,» skaidro demogrāfs. Salīdzinot 2010. gada pirmo sešu mēnešu datus ar šo pašu periodu 2008. gadā, Latvijā par 37,4% sarucis noslēgto laulību skaits. Tajā pašā laikā zinātnieks norāda uz kādu pozitīvu rādītāju — palielinājies vidējais mūža ilgums sievietēm līdz 78 gadiem, vīriešiem — līdz 68 gadiem, kas ir lielākais sasniegums Latvijā, vēsti laikraksts.

Viņš atzīst, ka pašreizējā situācija izceļas ar pasīvu parlamenta un valdības nostāju demogrāfijas procesu regulēšanā. Viņš uzsver, ka ir būtiski izstrādāt programmu par to, kā uzlabot situāciju ģimenēs, veicinot dzimstību, jo vecuma struktūra mūsu valstī pasliktinās.

Demogrāfu bažas apliecina arī ekonomistes, LZA akademiķes Raitas Karnītes paustais: valstij jāmaina skatījums uz šiem jautājumiem, jo, kā izriet no stratēģijas Latvija 2030, īpaša satraukuma par dzimstības samazināšanos nav. Galvenais akcents tiek likts uz esošo cilvēku «kvalitāti» — tiek runāts par to, kā saruks gados jauno iedzīvotāju skaits, ka būs arī gados vecākiem cilvēkiem jāstrādā, ka aktuāla būs izglītošanās visa mūža garumā, taču netiek minēts ne vārds par to, ko varētu darīt, lai šo situāciju risinātu, lai dzimstības līmenis pieaugtu, lai tauta nenovecotu tik strauji. «Diemžēl cauri vijas doma — mazāk cilvēku, mazāk problēmu,» «Neatkarīgajai» sacījusi Karnīte.

VĀRKAVAS NOVADĀ

Uzlabota ūdenssaimniecība

Ekspluatācijā nodota ERAF projekta «Vārkavas ūdenssaimniecības attīstība Vārkavas ciemā» ietvaros realizētā projekta pirmā kārtā — jauns artēziskais urbums, jauns maģistrālais ūdensvads, 14 jaunas ūdensapgādes pieslēguma vietas, atjaunotā pārsūkņēšanas stacija. Vienlaikus iepriekšējais artēziskais urbums pārveidots par rezerves aku. Projekta pirmās kārtas izmaksas sastādīja 157 143 latus. Desmit procentus no šīs summas līdzfinansēja valsts, piecus procentus — pašvaldība, bet pārējā bija ES nauda. Projekta otrajā kārtā paredzēta kanalizācijas sistēmas sakārtošana.

NOVADA DOMES SĒŽU LĒMUMI

Kārtējā domes sēdē pieņēma lēmumu par zemes nomas līguma noslēgšanu

Vārkavas novada domes sēdē pieņemts lēmums par zemes nomas līguma noslēgšanu ar Preiļu kooperatīvo sabiedrību. Nolemts iznomāt trīs zemes gabalus, katru 100 kvadrātmetru platībā, Preiļu kooperatīvai sabiedrībai ar mērķi — tai piederošo ēku apsaimniekošana. Noteikta nomas maksa — 30 lati gadā par katru zemes gabalu, bet zemes nomas līguma termiņš — 10 gadi.

Lēma par apbalvošanu

Novada domes deputāti izskatīja Vanagu pamatskolas direktores Janīnas Praņevskas iesniegumu par pateicības izteikšanu sakarā ar Vanagu pamatskolas 90 gadu jubileju. Domes sēdē tika nolemts sakarā ar šo notikumu izteikt pateicību, piešķirot Vārkavas novada Atzinības rakstus, Vanagu pamatskolas skolotājai Ivetai Onckulei par skolas muzeja vadišanu un sekmīgu projekta līdzekļu piesaisti skolai, skolotājai Nataljai Skutelei par radošumu un teātra spēles tradīciju kopšanu. Sakarā ar Vanagu pamatskolas 90 gadu jubileju Vārkavas novada Goda raksts un naudas

balva 25 latu apmērā piešķirta novadpētniekam Jānim Vaivodam par skolas un ciema vēstures izpēti un apkopošanu. Vārkavas novada Goda raksts piešķirts Vanagu pamatskolas direktorei Janīnai Praņevskai par ilgdarbu darbu skolas vadībā un radošu pieeju bērnu un jauniešu izglītošanai.

Nolēma dibināt novada sporta skolu

Vārkavas novada domes deputāti pieņēmuši lēmumu dibināt Vārkavas novada pašvaldības profesionālās sporta ievirzes izglītības iestādi «Vārkavas novada sporta skola». Sēdē apstiprināts arī novada sporta skolas nolikums. Nolemts par Vārkavas novada sporta skolas direktoru iecelt Edgaru Vaivodu. Vārkavas novada sporta skolas juridiskā adrese būs Skolas ielā 4, Vecvārkavā, Upmalas pagastā, Vārkavas novadā. Sporta skolas reģistrēšanai un dokumentu iesniegšanai pilnvarots skolas direktors Edgars Vaivods.

Atbalstīja Dabas draugu kluba vēlni

Pašvaldības deputāti sēdē izskatīja Dabas draugu kluba priekšsēdētājas Helē-

Mainīta sociālā dienesta atrašanās vieta

Vārkavas novada sociālais dienests piedzīvojis jūrgūsus. No Vecvārkavas, kur tas atradās domes ēkā, dienests pārcelts uz Vārkavas pagasta pārvaldes ēku.

Kā informē novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Praņevska, pārcelšanās nepieciešamība radās, lai izpildītu

likumā paredzētās prasības par to, ka sociālā dienesta vadītājam un darbiniecēm jāstrādā atsevišķās telpās, lai varētu nodrošināt atsevišķu telpu sarunām ar klientiem. Tā kā domes administratīvā ēkā Vecvārkavā šo prasību telpu trūkuma dēļ nebija iespējams izpildīt, jo ēkā izvietota novada domes administrācija, Upmalas bibliotēka, ģimenes ārstes prakse, kultūras

centrs, domes ārkārtas sēdē tika nolemts sociālo dienestu pārcelt uz Vārkavas pagasta pārvaldi. Tas izvietots divās telpās. Vārkavas novada sociālā dienesta juridiskā adrese tagad ir Kovaļevsku ielā 4, Vārkava, Vārkavas pagasts, Vārkavas novads.

Sociālā dienesta darbinieki apmeklētājus pieņem pirmdienās un trešdienās.

nas Pizičas iesniegumu par sabiedriskā centra «Vārkava» izveidi. Centram paredzēta vieta — saimniecības ēkas rietumu galā esošajā piebūvē, novada katlu mājā. Deputāti vienbalsīgi nolēma atbalstīt Dabas draugu kluba sagatavotā projekta «Sabiedriskā centra «Vārkava» izveidošana» iesniegšanu Lauku atbalsta dienestā. Nolemts sabiedriskajam centram «Vārkava» atļaut izmantot telpas Vārkavas novada katlu mājas ēkas rietumu galā esošajā piebūvē.

Piešķirts nosaukums un noteikta adrese

Novada dome izskatīja jautājumu par nosaukuma piešķiršanu un adreses noteikšanu Jāņa Trūpa nekustamajam īpašumam. Tika nolemts nekustamajam īpašumam piešķirt nosaukumu «Pļavnieki-1» un noteikt adresi «Pļavnieki-1», Pūtka, Vārkavas pagasts, Vārkavas novads.

Jautājuma par sadarbības līgumu izskatīšanu atlika

Vārkavas novada dome izskatīja Livānu novada domes izglītības pārvaldes piedāvājumu noslēgt sadarbības līgumu, nepieprasot finansējumu par sniegtajiem

pakalpojumiem. Deputāti nolēma piedāvājumu neizmantojot, jautājuma izskatīšanu atlikt līdz jaunā budžeta izskatīšanai.

Domes ārkārtas sēdē lēma par līdzdalību projektos

Vārkavas novada dome ārkārtas sēdē izskatīja SIA «Preiļu slimnīca» vēstuli, kurā teikts, ka slimnīca plāno piedalīties projektu konkursā un lūdz pašvaldību nodrošināt līdzfinansējumu projektam atbilstoši piederošo daļu skaitam — 441,89 lati. Dome nolēma piedalīties SIA «Preiļu slimnīca» projektā «Stacionārās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana SIA «Preiļu slimnīca», uzlabojot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un paaugstinot pakalpojumu izmaksu efektivitāti» ar līdzfinansējumu 441,89 latu, atbilstoši Vārkavas novada domei piederošo daļu skaitam.

Novada domes deputāti nolēma novada domes iesniegtā projekta «Kompleksie risinājumi siltumefekta gāzu emisiju samazināšanai Vārkavas novada pašvaldības ēkā» istenošanai piešķirt līdzfinansējumu — 17 750,79 latus. Nolemts līdzfinansējumu nodrošināt no pašvaldības budžeta līdzekļiem.

Apstiprināts Vārkavas novada jaunais ģerbonis

Valsts Heraldikas komisija apstiprinājusi Vārkavas novada ģerboņa heraldisko aprakstu (dalīts galvā: sudrabs un zaļš, apakšējā laukā sudraba bullis ar zelta ragiem, galvā mežrozītes zieds ar lapām dabiskās krāsās). To parakstīja Kultūras ministrs Ints Dālderis, Heraldikas komisijas priekšsēdētājs Laimonis Šēnbergs un Latvijas Valsts prezidents Valdis Zatlers, jo Valsts Heraldikas komisija ir prezidenta kancelejas pārstāvniecība šai kompetencē un tā apstiprina visus pašvaldību, juridisko personu un privātpersonu ģerboņus Latvijā, informē Vārkavas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Praņevska.

Ieguldot milzīgu darbu un pacietību, ģerboņa ideju ļoti rūpīgi izstrādāja un izklāstīja Valsts Heraldikas komisijai novadniece, LLU studente Aija Ancāne, kurai Vārkavas novada jaunā ģerboņa izstrāde bija viens no prakses darbiem. Ģerboņa attēlu izvēles pamatojums ir tāds, ka senāk mežroze ir bijusi krāšņā viensētas rota, arī tagad mežrožu krūmi aug daudzās viensētās, tāpat tā ir rota vecām lauku mājām, kas palikušas bez saimnieka.

Sākotnēji ģerboņa attēlu zīmēja uz vairoga, un tā mērķis bija likt baidīties ienaidniekam, kļūt drosmīgākam bruņiniekam un atgādināt par dzimtas kopības īpatnībām un iezīmēm. Šim aspektam tika pievērsta liela uzmanība, izvēloties jaunu galveno simbolu novada ģerbonim. Tāpēc idejas realizācijai tika izvēlēts vēša simbols (Heraldikas komisija piedāvāja arī mežakuīļa vai pīles attēlu). Vēsis simbolizē pašreizējo, augstsirdību, drosmi, taču piezemētākā izpratnē raksturo Vārkavas novada daudzus iedzīvotājus nodarbošanos, kas saistīta ar gaļas un piena lopkopību. Atsaucoties uz ekotūrisma attīstību un bioloģiskām saimniecības metodēm novadā, ģerboņa pamatfons palika zaļā krāsā, arī cēlmetālu krāsu izvēle ģerbonim ir vēsturiski pamatota. Valsts Heraldikas komisijas mākslinieki, pamatojoties uz ideju, izstrādāja vairākas ģerboņa skices, no kurām Vārkavas novada deputāti izvēlējās idejiski visatbilstošāko un vizuāli vispievilcīgāko. Šī gada maijā Vārkavas novada dome iesniedza LR Kultūras ministrijai lūgumu reģistrēt Vārkavas novada jauno ģerboni ģerboņu reģistrā. Ģerboņa attēla projektu izvērtēja Valsts Heraldikas komisija un atzina, ka tas atbilst heraldikas prasībām un tam ir sastādīts atbilstošs, jau augstāk minētais, heraldiskais apraksts: dalīts galvā: sudrabs un zaļš. Apakšējā laukā sudraba bullis ar zelta ragiem, galvā — mežrozītes zieds ar lapām dabiskās krāsās.

PREIĻU NOVADĀ

Kāzas un kāzošanās Jasmuižā

Rudens jau no seniem laikiem tradicionāli ir bijis kāzu laiks. 25. septembrī Raiņa muzejā *Jasmuižā* un Aizkalnes tautas namā notika pasākums «Rainis, Antons Kūkojs un latgaliešu kāzu ieražas».

Sis gads ir zīmīgs ar vairākām jubilejām. Nupat svinējām Raiņa 145. dzimšanas dienu. Šogad arī dzejnieka apcerējuma pirmpublicējumam «Daugavpils aprīņa Višķu pagasta kāzu ieražas» aprīlī 120. gadadienu. Savukārt 23. decembrī 70. gadadienu būs dzejniekam, māksliniekam, režisoram Antonam Kūkojam. Gan Rainis 19. gadsimta otrajā pusē, gan Antons Kūkojs, kā izrādās, tās pašas Raiņa apceres rosināts, ieinteresējās par vienu no bagātākajām latgaliešu tradīcijām — latgaliešu kāzām. Rainis izveidoja pirmo plašāko etnogrāfisko apceri, bet A.Kūkojs kopā ar Rēzeknes Tautas teātri 1974. gadā izdomāja to *celt gaismā* un parādīt visai Latvijai. Uzvedums «Kozys Latgolā» piedzīvoja 22 izrādes. Šo faktu sakrītība mudināja izveidot īpašu sarīkojumu «Rainis, Antons Kūkojs un latgaliešu kāzu ieražas», kuru atbalstīja Valsts Kultūrkapitāla fonds.

Pasākums sākās ar semināru «Rainis un latgaliešu folklorā, kāzu ieražas», kurā referente Angelika Juško-Štekele (*Rēzeknes Augstskola*) stāstīja par folkloras apzināšanu Latgalē un Raiņa

● Tradicionālais pārbaudījums «jaunajam pārim» — bluķa zāģēšana.

vākumu, Iveta Dukaļska (*Rēzeknes Augstskola*) — par kāzu mūziku Latgalē, Vija Ancāne (Aglonas Maizes muzejs) — par ēdieniem latgaliešu kāzās. Savukārt Janīna Kursīte-Pakule (Latvijas Universitāte) pati šoreiz nevarēja ierasties, bet viņa bija atsūtījusi savu referātu par kāzām Latgalē.

Pēc tējas un *šmakaucinās* (to kopā ar *veistekni* degustēt piedāvāja Vija Ancāne) pauzes sarīkojums turpinājās ar dziesmu un rotaļu saspēli «*Kuozys Latgolā*», kuru piedāvāja Rogovkas etnogrāfiskais ansamblis, Nautrēnu pagasta kultūras nama dramatisks kolektīvs, deju kopa «Dziga»

un «Dzigas muzikanti». «Kuožu Latgolā» apmeklētāji varēja justies kā istās latgaliešu kāzās — gan izdejojot, gan nobaudīt gardos sierus, pīrāgus, zāļu tējas un kādu stiprāku dzērienu.

Tie, kuri atbrauca uz *Jasmuižu*, nebija vilušies un teica paldies par piecām stundām pilnām prieka un pozitīvu emociju. Tie, kuri šoreiz nevarēja ierasties kāzās, lai nesukumst, jo dziesmu un rotaļu spēle šoruden vēl notiks Rēzeknē un decembrī — Rogovkā.

S.Brūvere,
projekta vadītāja,
Raiņa muzeja *Jasmuižā*
galvenā speciāliste

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Pēcpusdiena Čaka dzejas faniem "Es lasu savu mīlāko A.Čaka dzejoli"

● Pie tējas galdiem rudenīgās noskaņās Līvānos izskanēja dzejniekam Aleksandram Čakam veltīts pasākums.

Rudens ir Dzejas dienu laiks. Dzejas dienas Līvānu novadā noslēdzās ar pasākumu "Es lasu savu mīlāko Aleksandra Čaka dzejoli", ko organizēja Līvānu novada centrālā bibliotēka sadarbībā ar novada kultūras centru.

Saulainā rudens pēcpusdiena bija īsti piemērots laiks, lai ieklausītos dzejā un dziesmās, ļautos apcerei par dzejnieku un viņa mūžam, padomātu par visu to,

kam tiešs vai netiešs sakars ar A.Čaku. Iepriecināja kuplais apmeklētāju pulks, kurus visus vienoja kopēja vēlme būt pasākumā, kas bija veltīts izcilākajam 20. gadsimta 20.-30. gadu latviešu dzejas reformētājam.

Pasākumu vadīja Līvānu centrālās bibliotēkas galvenā bibliotekāre Dzidra Kalvāne. A.Čaka dzejoļus un fragmentus no viņa mūžu vēstulēm un dienasgrāmatām lasīja novada kultūras centra

darbinieki. Īpašu emocionālo gaisotni radīja dziesmas ar A.Čaka vārdiem Jāņa Rudziša izpildījumā.

Malkojot zāļu tēju un baudot čaklo saimnieču sarūpēto cienastu, pie vārda tika arī pasākuma apmeklētāji, kas lasīja savus mīlākos A.Čaka dzejoļus. Pasākums noritēja nepiespiestā, jaukā atmosfērā.

L.Rancāne

Projekts deva iespēju sakārtot kapsētu

Daudz sakoptāka un skaistāka šovasar kļuvusi Rutkovsku-Kažu kapsēta Riebiņu novadā. Tas bijis iespējams, pateicoties vietējo cilvēku līdzdalībai projektā un pašvaldības nesavtīgajam atbalstam.

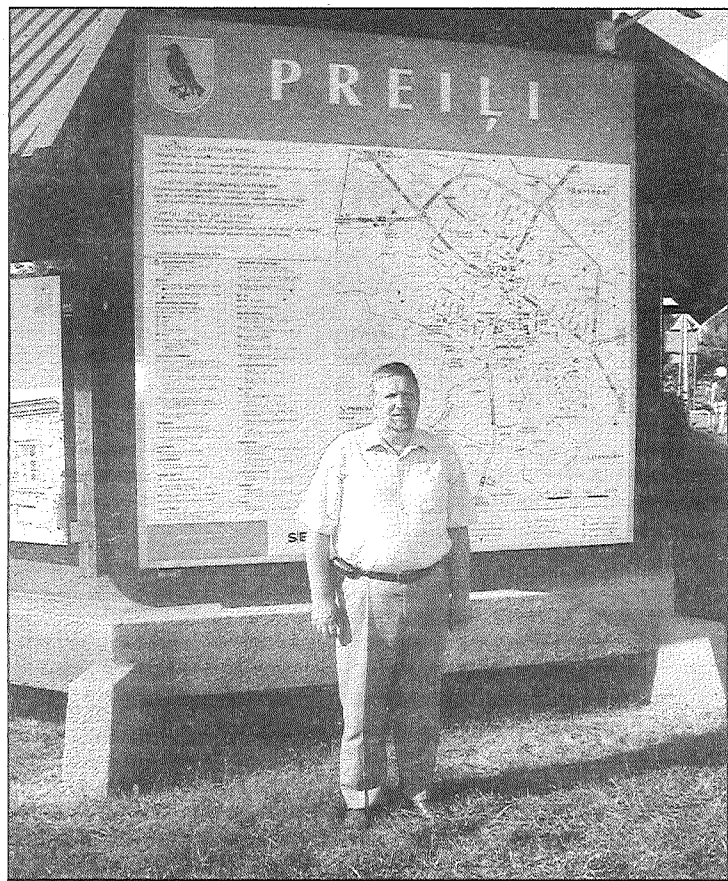
Kā «Novadnieku» informē projekta «Ved pēdas, aizved mani pie kapsētas priedes» administratīvā vadītāja Valentīna Rutkovska, projekts šogad izstrādāts un atbalstīts mazo grantu programmā «Sabiedrība ar dvēseli». Projekta galvenā doma — labiekārtot Rutkovsku-Kažu kapsētu, saglabājot tās nozīmi un vērtību. Projekta finansētājs — Nīderlandes fonds KNHM, bet ieviešs — biedrība «Preiļu rajona partnerība». Nīderlandes atbalsts šim projektam bija 500 eiro apmērā, bet šīs summas iecerētajiem uzlabojumiem bija pārāk maz. Tā kā tika iecerēts izgatavot soliņus un stūra galdiņus, izrakt un izbūvēt aku, kapsētas tuvumā uzstādīt āra tualeti, sakārtot iebraucamo celiņu un automašīnu stāvvietu, apzaļumot un labiekārtot teritoriju, finansāla palīdzība lūgta arī Riebiņu novada domē. Kā informē pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks un Rušonas pagasta teritoriālās pārvaldes vadītājs Pēteris Rožinskis, domes deputāti pieņēmuši lēmumu par līdzfinansējuma 352 latu apmērā piešķiršanu. Tagad visi darbi jau galā un kapsēta izskatās daudz patīkamāk nekā iepriekš.

Projekta administratīvā vadītāja V.Rutkovska stāsta, ka projekta iniciatīvas grupa saņēmusi Riebiņu novada domes priekšsēdētāja Ilmāra Meļuškāna, citu domes deputātu, kā arī Preiļu Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas Romas katoļu draudzes prāvesta Jāņa Stepiņa atbalstu. Projekta darbu veikšanā daudz un aktīvi darbojusies Ilze Kudīņa, kura bija atbildīga par darbiem nepieciešamo materiālu iegādi.

Sagatavoja L.Kirillova

● POLITISKĀ REKLĀMA

APMAKSĀ SOCIĀLDEMOKRĀTISKĀ PARTIJA "SASKAŅA"

— Ivan, pastāstiet par sevi.

— Esmu dzimis un izaudzis Latgalē — Rēzeknes novada Feimaņu pagastā trīs bērnu latgaliešu ģimenē. Pamatskolas izglītību ieguvu Feimaņu pamatskolā. Pēc pamatskolas mācījos Daugavpils dzelzceļa transporta tehnikumā. Kā visi padomju laika vīriēši divus gadus dienēju armijā. Pēc dienesta atgriezās Latgalē un 1982. gadā sāku strādāt Preiļu rajona policijas pārvaldē. Strādājot policijā, piedalījies Latvijas valsts tapšanā, biju viens no pirmajiem policistiem, kuri ar ieročiem rokās devās uz Rīgu aizstāvēt neatkarību, par ko biju apbalvots ar 1991. gada barikāžu dalībnieka piemiņas zīmi.

— Pastāstiet par savu ģimeni.

— Manā ģimenē ir trīs pieauguši bērni, — dēls un divas meitas. Dēls Jānis un vidējā meita Gunita strādā Rīgā, bet jaunākā, Ligita, šogad iestājas Daugavpils Universitātē. Mēs ar sievu pieliekam visas pūles, lai mūsu bērni būtu izglītoti un nākotnē varētu nodrošināt sev pienācīgu dzīvi. Mūsu ģimene ir ļoti draudzīga, jo mēs vienmēr varam pulcēties kopā un par visu pārrunāt, vienoties. Arī svētkus mēs vienmēr svinam kopā.

— Lai uzturētu tik lielu ģimeni, jums vajag daudz strādāt. Ar ko jūs nodarbojaties?

— Tiešām, lai uzturētu ģimeni, māju, īpašumu un apmaksātu jaunā-

Ivans Ludāns Saskaņas Centra Latgales saraksta kandidāts nr. 16

kās meitas mācības, ir kaut kā jāpelnā nauda. Mūsu ģimenē budžets veidojas no manas izdienas pensijas, deputāta algas Riebiņu novada domē, sievas darba algas un ienākumiem no individuālā uzņēmuma, kurš specializējas pakalpojumu sniegšanā būvētajiem dažāda veida caurumu urbšanā celtniecības materiālos.

— Kāpēc jūs nolēmāt iesaistīties politikā?

— Doma par iesaistīšanos politikā man bija nobriedusi jau sen, bet tā kā es strādāju policijā, tad ar likumu mums tās bija aizliegts. Nostrādājot 25 gadus policijā, es redzēju, kā top mūsu valsts, kā veidojas un pilnveidojas valsts birokrātiskais aparāts, kā viss tiek pakārtots šī aparāta vajadzībām. Tāpat redzēju, kā pazišanās ar varas partiju pārstāvjiem var vienas nakts laikā izpostīt profesionāla cilvēka dzīvi, iecelot partijai savu cilvēku viņa vietā.

— Ar ko jūs piesaistīja „Saskaņas Centrs”?

— Analizējot visu partiju paveikto 20 gadu laikā un izvērtējot partiju programmas, man tuvākā pēc pārliecības un nostādņēm liekas sociāldemokrātiskā partija „Saskaņa”. Šīs partijas prioritāte ir cilvēks, viņa sociālais stāvoklis, viņa iespējas nopelnīt, iespējas saņemt kvalitatīvas veselības aprūpes pakalpojumus, labu izglītību un normālas pensijas par padarīto darbu. „Saskaņa” nedala cilvēkus pēc etniskās piederības, bet skatās uz cilvēka paveiktajiem darbiem.

— Vai jūs ticat tam, ka „Saskaņas Centrs” uzvarēs vēlēšanās un sastādīs jaunu valdību?

— Jā, es ticu, ka „Saskaņas Centrs” uzvarēs vēlēšanās, jo krīze ir radījusi valsti postu un lielu vilšanos līdzšinējā politikā. Pēc visiem loģikas principiem cilvēkiem būtu bijis jāpārskata savas ilūzijas par politikiem, par partijām, par valsts pārvaldīšanu pēc principa „valsts kabata”, „mana kabata”. „Saskaņas Centrs” pa šiem gadiem ne ar ko tādu sevi nav apkaunojis.

— Ar kādām partijām, jūsaprāt, „Saskaņas Centrs” varētu veidot koalīciju 10. Saeimā?

— Es uzskatu, ka „Saskaņas Centrs” 10. Saeimā var sadarboties ar visām tur iekļuvušām partijām, ja jau Latvijas vēlētajiem par tām ir nobalsojuši. Kā jau minēju, tad „Saskaņas Centrs” nedala cilvēkus pēc etniskās piederības, bet skatās uz to, ko viņi ir paveikuši. Saeima tāpēc jau ir tā vieta, kur deputāti atrod labāko risinājumu un visai sabiedrībai parāda, ka pieņemtais lēmums ir tās interesēs, nevis pieņemts kādam grupējumam par labu.

— Ja jūs iekļūsiat Saeimā, tad kādas būs jūsu prioritātes darbā?

— Ja tā notiks, tad manas prioritātes būs drošība, lauksaimniecība un satiksme. Bet vispirms jāizvērtē, kādā stāvoklī ir valsts ekonomika, kur tiek tērēti līdzekļi, kā bez liekiem izdevumiem un birokrātijas, apgūstot dažādu Eiropas fondu naudas, varētu ātri savest valsti kārtībā un radīt cilvēkiem darba vietas.

— Vai jaunā Saeima varēs izvest Latviju no krīzes?

— Viss būs atkarīgs no Latvijas vēlētajiem. Kā teica viens Latvijas bi-

jušais ministru prezidents — „Kā balsosiet, tā arī būs”. Vai nu mēs turpināsim „apēt” SVF naudu budžetā, vai arī strādāsim lai Latvijā saglabātos esošās un veidotos jaunas darba vietas. Ir darbs, ir nodokļi, ir drošība, ir ceļi, ir atmaksāti kredīti.

— Cik augsti jūs vērtējat Jāņa Urbanoviča izredzes kļūt par Latvijas ministru prezidentu?

— Jāņa Urbanoviča izredzes kļūt par Latvijas ministru prezidentu es vērtēju kā ļoti augstas, tomēr pagaidīsim 2. oktobrī. Ja cilvēki saprafs, ka valsti ir vajadzīgas pārmaiņas, tad tā arī būs.

— Kā jūs vērtējat 9. Saeimas deputātu darbu, kuri tika ievēlēti no Latgales?

— Es nekad nenoniecinu iepriekšējo deputātu darbu, tomēr katram cilvēkam veidojas savs redzējums, kā strādāja 9. Saeimas deputāti, ko viņi panāca un kur mēs tagad esam. Partiju sadrumstalotība, domas tikai par savu partiju reitingiem un partiju „labumu gūšanu” ielika lielu darvas „lāpstu” 9. Saeimas deputātu darba novērtēšanā.

— Nobeigumā, ko jūs vēlētos novēlēt Latvijas tautai?

— Es novēlu, lai cilvēkiem nezustu ticība Latvijas valstij. Lai būtu pārliecība, ka būs darbs, ka bērni varēs iegūt labu izglītību, ka pensionāri saņems labu pensiju. Es esmu pārliecināts, ka „Saskaņas Centra” uzvara šajās vēlēšanās kļūs par pagrieziena punktu Latvijas valsts attīstībā. Ne austrumi, ne rietumi, bet mēs paši varam veidot Latviju. Izvēle ir jūsu rokās.

Jaunsilavas pamatskolas bērni tiek pie jauna rotaļu laukuma

17. septembrī, rudenīgu saules staru apspidēts, savu atklāšanu piedzīvoja rotaļu laukums Jaunsilavas pamatskolas dārzā. Tajā aktīvi atpūsties būs iespēja visu vecumu bērniem, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Kā teica rotaļu laukuma idejas autore un šī projekta koordinatore, skolotāja Ina Jakovļeva, "šis bija mūsu sapnis, nu tas ir piepildījies". Mazākie bērni var rotaļāties smilšu kastē un šūpoties mazajās šūpolēs, savukārt lielākajiem par prieku izveidoti dažādi rotaļu namiņi ar kāpnēm un slīdkalniņiem, basketbola grozs un virvju kāpnes.

Pirmās iestrādes laukuma izveidē sāktas jau pirms vairākiem gadiem, stāsta skolā direktore Janīna Usāre. Skolā mācās ne tikai 1.-9. klašu skolēni, bet arī pirmsskolas vecuma mazuļi, kuriem izveidotas rotaļu grupas. Pateicoties skolotājas uzņēmībai, Preiļu partnerības un Līvānu no-

vada pašvaldības atbalstam, kā arī prasmīgajam pagasta komunālās saimniecības vadītājam Robertam Rubenam un pagasta iedzīvotājiem, vasaras karstajos mēnešos tapis jaukais rotaļu stūrītis. Rotaļu laukuma izveide izmaksāja 1000 EUR, no šīs summas pusi dāvināja Nīderlandes partneri, bet otru pusi – Līvānu novada pašvaldība.

Sveicot jaunsilaviešus, Līvānu novada izglītības pārvaldes vispārīgā skolā speciāliste Ilga Peiseniece mudināja visus aizvērt acis uz brīdi un iedomāties katram savu sapni, kuru siltā rudens saulīte noteikti palīdzēs piepildīt. Ne velti šāds aicinājums, jo rotaļu laukumam dots nosaukums "Sapnis" (tāpat kā šim KNHM (Nīderlande) Mazo grantu projektam). Mazuļi centīgi izpildīja vēlējumus, bet pēc tam kopā ar Lāci un Zaķi devās izmēģināt jaunās rotaļu ierīces. Lai svētki būtu pa istam, mazuļiem bija sarūpēti arī gardi klīnģeris un dzērveņu dzēriens.

Katra sakopta vieta ir ieguvums visam novadam, jo īpaši patīkami,

● Jaunsilavas pamatskolas bērniem jaunajā rotaļu laukumā patīk.

ka darbā iesaistījušies paši pagasta iedzīvotāji — bērnu vecāki, kuri pauda gandarījumu, ka izdevies sasniegt mērķi — radīt iespējas bērnu fiziskai attīstībai svaigā gaisā, rotaļām, sporta nodarbībām.

Labākai valsts valodas apgūšanai

Līvānu 2. vidusskola ir viena no tām 12 Latvijas skolām, kas piedalās Latviešu valodas aģentūras projektā «Atbalsts valsts valodas apguvei un bilingvālajai izglītībai mazākumtautību skolās». Vidusskola iesaistījusi aktivitatē «Elektroniskos mācību resursu aprobācija». Projekts, ko atbalsta Eiropas Sociālais fonds, saistīts ar jauno mācību materiālu aprobāšanu 7., 8. un 9. klasēs. Latgalē šajā projektā piedalās tikai četras skolas — divas Rēzeknē, viena Daugavpilī un līvānieši.

Gunta Pauniņa, Līvānu 2. vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotāja, kas koordinē šo projektu, valsts valodu māca 4., 7. un 12. klasē, tāpēc materiālu aprobāšanu veic tieši 7. klasē. Jauno materiālu iepazīšana saistīta ar modernu tehnoloģiju ieviešanu, jo par projekta realizāšanai piešķirtajiem līdzekļiem sagādāta interaktīvā tāfele, portatīvais dators, datu kamera, kā arī atbilstu pultis skolēniem.

Gunta Pauniņa atzina, ka tieši šādu pulšu izmantošana ir ļoti interesanta, jo dažreiz skolēni kautrējas pateikt atbildi, bet, izmantojot pultis, ir iespējami dažādi atbilstu varianti. Bērni jaunās tehnoloģijas apgūst ātri, atzina skolotāja. Viņiem patīkot darboties arī pie interaktīvās tāfeles, tomēr tas prasa arī labas datorzināšanas. Lai varētu strādāt ar šo projektu, daudz nācies mācīties arī pašai skolotājai. Projekts turpināsies līdz 2011. gada 31. augustam. Projektu koordinatori katru mēnesi jāiesniedz pārskats par iepriekšējā laika posmā pa-

veikto, jānorāda, kā veicies, jāizstrādā smalks plāns par vienas tēmas apguvi, — plusi, mīnusi, ieteikumi. Iepēlānotas tikšanās ar izdevniecības darbiniekiem, kas gatavo jaunās grāmatas.

Projekta mērķis ir noskaidrot, cik jaunie mācību līdzekļi ir atbilstoši šī vecuma skolēniem, kas tajos jāmaina, ko saglabāt. Drīzumā klajā nāks arī jaunas mācību grāmatas valsts valodas mācīšanai 7. klasei, savukārt 8. un 9. klasei jaunas mācību grāmatas tiksot izdotas nākamgad.

Gunta Pauniņa latviešu valodu un literatūru māca jau desmito gadu. Valodas apguvē es neredzu lielu atšķirību starp bērniem, kuriem latviešu valoda ir dzimtā valoda un tiem, kam tā ir otra valoda, viņa teica, problēmu nav. Drīzāk esot jārunā par ko citu, proti, ka gan vieniem gan otriem šodien vispār esot grūti mutvārdoš izteikt savas domas un viedokli, jo bērni dzīvo datoru un interneta pasaulē. Vienīgā atšķirība varētu būt saistībā ar gramatiku, ar latviešu valodā lietotajām garumzīmēm.

Nākamgad vasarā, kad paši projektā iesaistītie pedagogi būs materiālus aprobējuši, iemācījušies labi darboties ar interaktīvo tāfele, viņiem būs jāapmāca citi latviešu valodas skolotāji, kas strādā mazākumtautību skolās. Gunta Pauniņa stāstīja, ka 7. klases skolēni ar sajūsmu uzņemuši ziņu, ka piedalīsies projektā, un arī vairāku bērnu vecāki atzinīgi novērtējuši šo jaunievdumu. 7. klasē mācās 15 skolēni, «Novadnieka» apciemojuma dienā gan viņu bija mazāk, jo daži attaisnotu iemeslu dēļ neapmeklēja skolu.

Līdzdalību projektā atbalsta arī

● Mēs esam pirmie, kas latviešu valodu mācās ar jauniem mācību līdzekļiem, lepojas Līvānu 2. vidusskolas 7. klase kopā ar savu skolotāju, projekta koordinatori Guntu Pauniņu. Foto: A. Šņepsts

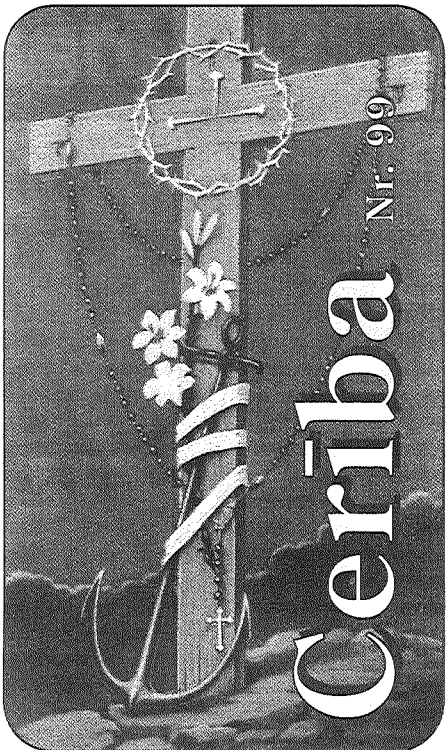
Līvānu novada dome, kas piešķirusi līdzekļus telpas remontam un projektam atbilstoša kabineta iekārtošanai. Iekārtas valodas apguvei izmanto arī 12. klases skolēni, materiālus vi-

dusskolēnu stundām skolotāja gan gatavojot pati.

Preiļu Valsts ģimnāzija — ceturrtā labākā pilsētu skolu grupā

Vislabāko skolu skaitā Latvijā pēdējo desmit gadu laikā pilsētu skolu grupā ceturrtajā vietā ierindojusies Preiļu Valsts ģimnāzija, kam piešķirta «Draudzīgā aicinājuma fonda» gandarījuma balva «Globuss». Balva pasniegta noslēguma pasākumā, kas notika 20. septembrī Rīgā, Nacionālajā operā. «Novadnieks» jau informēja, ka lauku skolu grupā vislabākos rezultātus un galveno balvu saņēma Jaunsilavas pamatskola, kas ierindojās pirmajā vietā, bet Sutru pamatskola — piektajā vietā.

Preiļu Valsts ģimnāzijas direktore Ligita Pauniņa atzina, ka skola visus desmit gadus savā kategorijā — pilsētas skolu grupā — uzrādījusi labus rezultātus un vairākkārt saņēmusi kādu no «Draudzīgā aicinājuma» balvām. Tas apliecina ģimnāzijas skolotāju kvalitatīvo darbu un raksturo skolas audzēkņu centību.

Priesterības sakraments

● Kopējā fotogrāfijā pēc iesvētībām Rēzeknes Jēzus Sirds katedrālē — (no kreisās) diakons Ainārs Londe, priesteris Guntars Skutels, V.E. bīskaps Jānis Bulis, Rīgas Garīgā semināra rektors Pauls Kļaviņš, diakons Arturs Mozga un diakons Guntis Brūvers.

Lūgšana

Lai dzīvības un skaidrības roka, lai viendzimušā Dēla roka, roka, kas noceļ visas mūsu vainas, roka, kas nes svētumu un aizsardzību, paceļas pār tautas noliektajām galvām!

Lai pār šo tautu izlejas Gara svētība, Debesu svētība, praviešu un apustuļu svētība. Lai tā patur ļaužu miesu skaidrībā un šķīstībā un dvēseli — mācībā, paziņā un dievišķajos noslēpumos.

Dievs, lai visus svēti Tavs viendzimušais Dēls Jēzus Kristus! Caur Viņu Tev Svētajā Garā gods un vara tagad un mūžīgi mūžam. Amen.

Pirmo gadsimtu kristiešu lūgšana

Pirms pāris nedēļām, 12. septembrī, ticīgie no daudzām Latgales draudzēm pulcējās Rēzeknē. Jēzus Sirds katedrālē bija ļaužu pilnum pilna. Kupls skaits ticīgo bija ieradušies arī no Preiļiem.

Šajā dienā V.E. Rēzeknes — Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis iesvētīja vienu priesteri un trīs diakonus. Jo priecīgi ir tas, ka jauniesvētītais priesteris Guntars Skutels nāk no Preiļu draudzes. Tāpat arī trīs iesvētītie diakoni ir no Latgales — Guntis Brūvers no Preiļu draudzes, Ainārs Londe no Znotiņu draudzes un Arturs Mozga no Varakļānu draudzes. Visi trīs diakoni jau nākamgad tiks iesvētīti par priesteriem.

Priesterības Sakramentam ir trīs pakāpes — diakons, priesteris un bīskaps. Svētie Raksti un tradīcijas liecina, ka

Kristus iecēla par Baznīcas pārvaldniekiem apustuļus un viņu pēctečus. Svētais Pāvils vēstulē korintiešiem raksta: «Lai katrs cilvēks mūs atzīst par Kristus kalpiem un Dieva noslēpumu pārvaldniekiem.» (I Kor.4,1)

Priesterības sakraments dod varu dalīt svētos Sakramentus un arī dod žēlastību cienīgi izpildīt priestera pienākumus. Tāpat šis Sakraments dod varu priesterim upurēt svēto Misi, dod varu piedot grēkus un dalīt citus svētos Sakramentus, izņemot Priesterības sakramentu, kuru var piešķirt tikai bīskaps. Priesterim ir arī vara svētīt.

Priesteri savā kalpojumā ir vienoti ar bīskapiem. No bīskapa viņi saņem uzdevumu rūpēties par kādu draudzi vai pildīt kādu konkrētu pienākumu baznīcā.

Diakons ir priesterības pirmā pakāpe. Diakoniem jāpalīdz priesteriem un bīska-

piem dievišķo noslēpumu svinēšanā — sevišķi svētajā Misē. Viņiem ir pienākums sludināt Evaņģēliju, mācīt Dieva tautu un arī veikt sevi dažādiem žēlastības darbiem.

Sakarā arī Rēzeknē notikušajām svinībām gribu teikt sirsnīgu pateicību tiem ticīgajiem, kuri ik dienas lūdzās par priesteriem un aicinājumiem uz garīgo kārtu. Pats Kristus saka: «Pļaujas lauks gan liels, bet strādnieku maz. Tāpēc lūdziet pļaujas Kungu, lai sūta strādniekus savā laukā.» (Lk.10,2)

Lai vienmēr būtu tādi cilvēki, kuri lūdzas par priesteriem un aicinājumiem uz garīgo kārtu. Tad būs liela cerība, ka Dievs izvēlēsies no mūsu ģimenēm strādniekus savā pļaujas laukā.

Dekāns J.Steipiņš

Jaunā priestera pirmā svētā Mise Preiļu baznīcā

19. septembrī Preiļu Romas katoļu draudzei bija īpaša diena. Tā bija neatkārtojama ar to, ka savu pirmo svēto Misi dievnāmā svinēja mūsu novadnieks priesteris Guntars Skutels, kurš pēc sešiem citīgu studiju gadiem Rīgas Teoloģijas institūtā tagad ir ieņēmis cienījamu vietu pie Dieva altāra.

Salikt tautas upuri un upuri par savu tautu ir liela Dieva žēlastība, tāpēc ir bezgala svarīgi šo žēlastību novērtēt. Tieši šo tēmu arī aizskāra augsti godātais doktors Baznīcas vēstures jautājumos Andris Priede, kurš teica svētku sprediķi. Viņš pievērsās Evaņģēlija fragmentam, kurā runāts par kādu bagātnieku, viņa pārvaldnieku, kā arī daudziem parādniekiem. Pārvaldnieks savu pārvaldījumu izniekoja līdz brīdim, kad bagātais īpašnieks sāka izrādīt savu neapmierinātību. Ko darīja pārvaldnieks? Viņš necentās savus darbus slēpt, bet gan visiem, kuriem bija kāds parāds, viņš to daudzkrat samazināja.

Būtībā šādai pārvaldnieka rīcībai

● Pēc svētās Mises priesteris Guntaru Skutelu sveica draudzes ticīgie, draugi un ciemiņi, kas Preiļos bija ieradušies no daudziem Latgales novadiem.

īpašnieku būtu vēl vairāk jāsa-

pārvaldnieku uzslavēja. Kādēļ? Profesors Priede atklāja para-

lēles. Bagātais īpašnieks ir Dievs, kurš piešķir pārvaldnieka tiesības sevis izvēlētiem cilvēkiem, tas ir, priesteriem. Savukārt tie ir vidutāji

starp Dievu un Dieva tautu, kas esam mēs visi. Un visi esam arī parādnieki, jo viss mums taču ir Dieva dots. Mums ir jāaskata bezgalīgās Dieva žēlastības, kuras nāk caur priesteriem. Iedomāsimies, kāda būtu mūsu dzīve, ja nebūtu neviena priesteris, ja nebūtu neviena Sakramenta... Vai tas nevestu uz vislielāko postu?

Tāpēc priecāsimies un slavēsim Dievu, ka Viņš ir mums dāvājis vēl vienu pārvaldnieku savai tautai, ka ir dāvājis priesteri Guntaru, kurš dāvās Kristības, Grēku piedošanas, Slimnieku un citas sakramentālās žēlastības, kurš piedalīsies ikdienas Kalvārijas upurī pārdabiskā veidā pie mūsu altāriem, lai izlūgtu ikvienam no mums pestīšanu.

Pēc pirmās svētās Mises jauniesvētītais priesteris deva savu priesteris svētību citiem priesteriem, klerikiem, klosterniekiem, kā arī tēvam, mātei, māsām, tuviniekiem un visiem klātesošajiem.

**A.Ciganskis,
Rīgas Garīgā semināra II
kursa students**

KO DIEVS IESĒJ, TO CILVĒKS NOPLAUJ

Vai tu tiešām pret šo bausli negrēko? Piektais Dieva bauslis

Tev nebūs nokaut. (Izc. 20, 13)

Jūs esat dzirdējuši, ka sentēviem ir sacīts: Tev nebūs nokaut; kas nokauj, tas ir nododams tiesai. Bet es jums saku: Ikviens, kas dusmojas uz savu brāli, nododams tiesai. (Mt. 5, 21-22)

Kāpēc cilvēka dzīvība ir svēta? Ja iet runa par teoloģiskiem argumentiem, tad atbilde ir vienkārša – tāpēc, ka Dievs tādu ir to veidojis, tāda ir Viņa griba, lai cilvēks, dzīvojot šajā pasaulē, iemācītos nesavtīgi mīlēt citus un tādā veidā „nobriest” Debesu valstībai. Bet es apzinos, ka neticīgam cilvēkam šis arguments nav pārliecinošs. Tomēr pat neticīgais neteiks, ka nogalināt citus ir labi.

Parasti par cilvēku mēs spriežam pēc viņa darbiem, bet, vai cilvēks būtu spējīgs darboties, ja viņš nedzīvotu? Un šeit mēs nonākam līdz praktiskam argumentam, kāpēc cilvēka dzīvība ir pamatvērtība – uz tās balstās visas pārējās vērtības. Ja es nedzīvoju, tad, protams, ka es neesmu spējīgs darīt labus darbus, mīlēt, attīstīties, nest sabiedrībai labumu saskaņā ar savām došanās utt. Baznīca ir ļoti jutīga pret visu, kas attiecas uz dzīvību, tieši tāpēc, ka dzīvība – tas ir savā ziņā „ceļš” uz Dieva Valstību un, ja kādam tiek liegts dzīvot, tad šeit neiet runa tikai par šīs pasaules dimensiju, bet tas skar arī mūžību. No šejienes izriet Piektais Bauslis – tev nebūs nokaut. Jo, ja nogalināsi kādu, tad atņemsi viņam iespēju uz atgriešanos no grēkiem.

Protams, rodas jautājums, kā tad ar karavīriem, kuri kara apstākļos ir spiesti šaut ienaidniekam, vai, piemēram, kā ar tādu lietu, kā nāves sods par izdarītiem noziegumiem? Šajos gadījumos jāatšķir nogalināšana un aizstāvēšanās. Nogalināt citus savu mērķu sasniegšanas dēļ ir vienmēr smags grēks, tomēr jāatceras, ka Dieva priekšā es esmu atbildīgs arī par savu un savu tuvinieku dzīvību un man ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums to aizstāvēt. Protams, ja ir iespējams, jāizmanto tādi līdzekļi, kas vismazāk kaitē tam, kas man uzbrūk, bet, ja citas izejas nav, tad, piemēram, karā vai laupītāju uzbrukumā, lai aizsargātu sevi vai savus tuvākos, kā arī savu valsti, es izvēlos mazāku ļaunumu – varu ievainot uzbrucēju, bet, ja tas viņu neaptur, tad varu arī nogalināt. Jāatceras, ka

tā nav atbilde par to, ko viņš dara, bet sevis aizstāvēšana.

Līdzīgi ir ar nāvessodu. Dažās valstīs tas tiek piemērots nevis kā atbilde noziedzniekam (parasti, ja dzirdam par nežēlīgām slepkavībām, tad mēs paši bieži vēlam nāvi noziedzniekiem), bet kā sabiedrības aizstāvēšanās no cilvēka, kurš var izdarīt vēl daudz pārestību citiem. Tomēr šis sods var būt piemērots tikai tad, kad nav iespējas pilnībā izolēt noziedznieku no sabiedrības. Savādāk sanāk, ka mēs Dieva vietā lemjam, kam dzīvot šajā pasaulē un kam – nē. Bet tikai Dievs ir valdnieks pār nāvi un dzīvību.

Vēlos pieskarties vēl vienai lietai. Agrākos laikos pašnāvniekus nedrīkstēja apbedīt kapsētā, bet tikai aiz žoga un bez priesterā. Tagad tā nav. Tomēr tas nenozīmē, ka pašnāvība pārstāja būt smags grēks. Ja mēs nevaram spriest ne par vienu cilvēka dzīvi, tad tajā skaitā esmu arī es attiecībā uz sevi pašu. Katram no mums Dievs pats ir noteicis laiku un šeit ticīgais cilvēks, palaujoties uz Dievu, tic, ka pat tad, ja ir ļoti grūti, tomēr pašnāvība nav problēmas atrisināšana. Pēc nāves arī par šo grēku būs jāatbild.

Jāpiebilst, ka ar pašnāvību šīs pasaules problēmas nerisinās, bet sagādā problēmas arī tuviniekiem. Kad iestājas krīze, bija gadījumi, kad, nevarēdami izmaksāt parādus, daži cilvēki nogalināja sevi, bet tomēr bankas pieprasīja parādus no tuviniekiem vai galvotājiem. Pat ja esi miris, tavas problēmas risinās citi. Nebaidos teikt, ka brīžiem tā ir ļoti egoistiska rīcība.

Protams, par pašnāvniekiem mēs lūdzamies, apbedījam kapsētās un arī veltījam par viņiem sv. Mises upuri, jo nezinām, kādā stāvoklī viņi atradās tajā brīdī. Vairāk mirstot Dievs ir devis iespēju šo grēku nožēlot. Tomēr pašnāvība ir un paliek grēks.

Ir skaidrs, ka tiša un tieša noslepkavošana ir grēks, bet jāatceras, ka jāizvairās no tādām situācijām, kad var būt apdraudēta sava vai citu cilvēku dzīvība – tādas lietas, kā pārāk ātra braukšana, drošības

noteikumu neievērošana. Pat ja nekas ļauns nenotika, tomēr tas jau ir grēks pret Piekto Bausli. Līdzīgi ir ar nevajadzīgo risku, nerūpēšanos par savu vai tuvinieku veselību vai kaitēšana tai – tas ir grēks. Es laiku pa laiku grēksūdzē uzdošu jautājumu, vai neesi grēkojis pret bausli „tev nebūs nokaut”. Parasti cilvēki brīnās, bet, kad paskaidroju, par ko iet runa, tad īstenībā daudzi no mums, kaut arī neapzināti, grēko pret šo bausli.

Kārtējā lieta, kas saistās ar šo bausli, ir aborts. Mūsdienās sabiedrībā pret nedzimušajiem bērniem neesam tik jūtīgi, kā pret jau piedzimušajiem. Ja iet runa par ārstiem, tad skaidrības dēļ jālieto attiecīgie termini, bet dzīvē tomēr pareizāk pat nedzimušos bērnus saukt par bērniem. Kaut arī filozofiski nav skaidras robežas, kad ir dzīvība, bet kad – nē. No kura brīža var runāt par cilvēku? Tomēr ticībā mēs pieņemam, ka kopš apaugļošanas brīža mātes miesās ir dzīvs cilvēks, kura dzīve ir svēta. Parasti abortus veic tad, kad bērns nav vēlams – nav attiecīgo materiālo apstākļu, traucē karjerai, apdraud veselību, pats bērns ir slims... Arguments ir tāds – kāpēc viņam un man būtu jācieš? Par atbildību, kas saistās ar cilvēka seksualitāti, runāsim sakarā ar Sesto Bausli, bet gribu pievērst uzmanību tam, ka aiz tādiem argumentiem par abortu slēpjas dziļi egoistiska nostāja – es nevēlos neko darīt, lai šis bērns neciestu, jo tas man pašam sagādā lielas pūles. Cilvēks vēlas pasargāt sevi no maza bērna, līdzīgi kā sabiedrība pasargā sevi no noziedzniekiem – ar nāves sodu. Un tā aiz cēliem vārdiem slēpjas parasta patmīlība un egoisms. No kristīga un ticīga cilvēka perspektīvas argumenti par abortu skan līdzīgi tādām – ja sāp galva, tad nogriežisim. Nav galvas – nav problēmas. Bet tas ir absurds.

Baznīca tā sargā dzīvību, ka sakarā ar abortu ir piemērotas arī kanoniskās sankcijas. Visi, kas veic abortu – māte, ārsts, medmāsa, kā arī visi, kas pierunā to izdarīt un to pieļauj, piemēram, tēvs, kurš nevēlas bērnu, radnieki un citi automātiski iekrīt ekskomunicēšanā. Tas nozīmē, ka viņiem liegts pieņemt sakramentus, būt par krustvecākiem, un viņiem pat var atteikt kristīgas bēres, kamēr grēksūdzē cilvēks šo savu rīcību nenozēlos. Protams daudzos gadī-

jumos sievietes pašas līdz galam nezina, kas notiek, jo ārsts teica, ka jāveic aborts, tad jāveic. Tomēr grēks paliek grēks un tad jāiet pie grēksūdzes. Latvijā priesteriem ir dota vara atbrīvot no ekskomunicēšanas, kas saistās ar aborta grēku.

Tāpat šis bauslis aizsargā cilvēka dzīvi līdz dabai nāvei. Ja ir vecs vai smagi slims cilvēks, nedrīkst veikt eitanāziju – tas ir, paātrināt viņa nāvi, „lai nemocītos”. Pēdējās stundas cilvēka dzīvē ir ļoti svarīgas priekš mūžības. Protams, mirstošajam jāatvieglo ciešanas, sniedzot attiecīgās zāles, bet nedrīkst nogalināt, jo var gadīties tā, ka cilvēks vēl nav gatavs aiziet mūžībā.

Tomēr tas vēl nav viss. Atcerēsimies, ka var sagrēkot ne tikai ar darbiem, bet arī ar domām un vārdiem. Tāpēc jebkāda nostāja, kas ir vērsta pret cilvēka dzīvību, jau ir grēks, par kuru jānožēlo un no kura jāizvairās – nāids, vēlēšana nāvi kādam, rupji vārdi (kaut arī tajos neparādīsies teiciens „lai tu nosprāgtu”), klusa piekrišana abortiem, eitanāzijai, nogalināšanai – par to visu mēs esam atbildīgi Dieva priekšā.

Un pēdējā lieta, kas man šķiet svarīga – attieksme pret dzīvniekiem. No vienas puses, mēs saprotam, ka dzīvnieks nav cilvēks un līdz ar to dzīvnieka dzīvībai nav tādas pašas vērtības, kaut arī Spānijā radās ideja pērtiņiem piešķirt cilvēka tiesības. Protams, tā ir mulķība. Visa daba, ieskaitot dzīvniekus, ir dota cilvēkam, lai tam kalpotu. Līdz ar to, kad notiek cūkas kaušana, tas nav grēks, jo tad cilvēks rūpējas par pārtiku. Tomēr nedrīkst nogalināt savas patikas vai izklaidēšanas dēļ, jo tad tiek atņemta dzīvība bez vajadzības. Līdzīgi ir tad, kad es nozagu veikalā maizi, jo man nav ko ēst, vai es nozagu miljonu latu, jo man pa maz tie desmit miljoni, kas man jau ir. Tā ir milzīga starpība. Piebildīšu skaidrības pēc – brīžiem laukos notiek tāda lieta, ka vajag noslicināt kažķenus vai kucēnus. Ja tiešām nav kur viņus likt, tad nav grēka tanī, ka tas tiek darīts. Tas nav patikas dēļ, bet nepieciešamība.

Un noslēgumā vēlos uzdot jautājumu, uz kuru lai katrs cenšas atbildēt. Vai makšķerešana un medības ir grēks vai nav? Un kāpēc? Nākamajā publikācijā centīšos atbildēt arī es.

pr. D. Artjomovs MIC

Salve Regina – Dievmātei veltītā himna

Esi sveicināta, Karaliene, žēlsirdības Māte, mūsu dzīvība, saldums un cerība, esi sveicināta. Uz tevi mēs saucam, padzītie levas bērni; uz Tevi mēs nopūšamies, sērodami un raudādami šajā asaru ielejā.

Tādēļ, mūsu Aizstāve, vērs uz mums savas žēlsirdīgās acis,

un pēc šīs trimdas rādi mums Jēzu, savas miesas svētīto augli,

Tu, žēlīgā, laipnā, mīļā Jaunava Marija!

Daži par šīs skaistās Dievmātei veltītās himnas autoru uzskata Adhemaronu de Monteil bīskapu Puju, kas miris 1099. gadā, citi – Hermani, kas saukts arī par Kontraktu (miris 1054. gadā). Viņu uzskata arī par autoru Dievmātes himnai «Alma Redemptoris Mater».

Taču «Esi sveicināta» pēdējos vārdus – *Tu žēlīgā, laipnā, mīļā Jaunava Marija* – esot pievienojis Svētais Bernards (1091 - 1153). Šis abats nācis no Klervo klostera Francijā. Viņš tika sūtīts par apustulisko delegātu uz Spiru, kur atradās vācu karalis un visa viņa svīta. Svēto Bernardu un viņa pavadītājus sagaidīja liels ticīgo pulks. Ieejot dievmā, visi dziedāja *Salve Regina*. Lielajā altārī bija spoži iluminēta Dievmātes svētglezna. Svētais Bernards lielā sajūsmā, nonācis pie altāra, pirmoreiz

nometies ceļos un iesaucies: «O clemens – Tu žēlīgā!» tad piecēlis un vēlreiz, nometoties uz ceļiem, iesaucies: «O pia, o dulcis Virgo Maria – Tu laipnā, mīļā Jaunava Marija!»

Turpat pie altāra viņš dzirdējis atbildi: «Salve, Bernarde! – Esi sveicināts, Bernarde!»

Kopš tā laika pēc senas tradīcijas šie vārdi pievienoti visur un dažādos dievkalpojumos skaitītai un dziedātai himnai *Salve Regina*. Spiras katedrālē par godu Svētajam Bernardam šo himnu dzied katru dienu.

Katoļu baznīcā šo himnu lieto Vesperēs no II Vasarsvētkiem līdz Adventa laika I Vesperēm. Tāpat šo himnu dzied par mirušajiem mājās un kapsētās.

Tāpat Svētajam Bernardam pieder arī šī lūgšana: «Piemini, vislaipnā Jaunava Marija, ka vēl nekad nav dzirdēts, ka kāds būtu atstāts, kas pie Tevis meklējis patvērumu, piesaucis Tavu palīdzību un lūdzis Tavu aizlūgumu.»

Tādas uzticības iedrošināts, es steigšos pie Tevis, Svētā Māte, visu Jaunavu jaunava; es nāku pie Tevis, stāvu Tavā priekšā, nopūzdamies grēcinieks. Nenīcīni, mūžīgā Vārda Māte, manus vārdus, bet klausī tos žēlīgi un uzklausī mani. Āmen.»

Priesteris A. Budže

SAKRĀLIE SIMBOLI

Ābols

Ābols ir sens auglības simbols, arī plaši pazīstams mīlas simbols (īpaši sarkans ābols). Ļodveida formas dēļ ābols dažkārt parādās kā mūžības tēls. Nereti ābols simbolizē arī garīgas zināšanas (piemēram, ķeltiem). Hesperīdu zelta āboli ir nemirstības simboli.

Kristietības simbolikā ābola sfēriskumu izprot kā Zemes apzīmējumu, bet ābola skaistā krāsa un saldums simbolizē šīs pasaules kārdinājumus, tādējādi tas bieži vien ir arī grēkā krišanas simbols. Ābols Kristus rokā norāda uz iedzimtā grēka izpiršanu, bet ābols, pakārts Ziemassvētku eglē, – uz cilvēces atgriešanos paradīzē, ko darījis iespējamu Kristus. Ar šādu nozīmi ābols parādās arī kā Marijas, jaunās levas atribūts.

Imperatora ābols, zemeslodes tēls, simbolizē valdonību pār pasauli; antīkajā kultūrā to vainagoja uzvaras dievietes Nikes veidols, kristiešu valdnieku rokās – krusts.

Palma

Datelpalma (*Phoenix dactylifera*) ir aptuveni 65 pēdas augsts koks ar lokanu stumbru, ko reti nolauž vējš. Tā var sasniegt pat 300 gadu vecumu. Babiloniešiem datelpalma bija svēts koks, Ēģiptē palmam bija sakars ar Dzīves Koka simbolisko nozīmi, tā noderēja arī kā modelis kolonnu izveidē. Antīkajā kultūrā ar palmas zariem godināja sporta spēļu uzvarētājus. Grieķiem palma bija gaismas koks, Apollona un Hēlijas svētais augis. Grieķu valodā palmu apzīmē ar vārdu *phoinix*, kas norāda uz palmas tuvību teiksmainajam putnam toinīksam (fenīksam). Palmas zari ir uzvaras, liksmības un miera simbols, mūždzīvības lapas uzskata par mūžīgās dzīves un augšamcelšanās iemiesojumu. Kristietības mākslā palmas zars nereti ir mocekļu atribūts. Karla Gustava Junga mācībā palmas veidols, kam raksturīga augšupietība, simbolizē dvēseli.

KAUNS IR GRĒKOT, BET NE DIEVU LŪGT

No 16. oktobra lauksaimnieki saņems vienotā platības maksājuma avansu

Eiropas Komisijas (EK) lēmums paredz, ka no šī gada 16. oktobra lauksaimniekiem Lauku atbalsta dienests (LAD) var sākt izmaksāt vienotā platības maksājuma (VPM) avansu līdz 50% par kopējo summu līdz 33 miljoniem latu.

Avanss izmaksājams par 2010. gada iesniegumiem vienotajam platības maksājumam, ja pabeigta atbilstības nosacījumu pārbaude, informē Zemkopības ministrijas Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītājs vietniece Solveiga Lazovska.

Komisija pieņēma lēmumu, pamatojoties uz Zemkopības ministrijas (ZM) lūgumu rast iespēju izmaksāt VPM no šī gada 16. oktobra, nevis no 1. decembra, kā noteikts regulā. Lūgums pamatots ar finanšu grūtībām lauksaimniekiem šajā gadā. ZM vēstulē EK norādīja, ka joprojām lauksaimnieki izjūt finanšu krīzes negatīvo ietekmi un apgrozāmo līdzekļu aizdevumu pieejamības ierobežojumus, kas kavē viņu ekonomisko un lauksaimniecisko darbību. Savukārt augstās ražošanas resursu izmaksas ierobežo lauksaimnieku tīro ienākumu pieaugumu un iespējas segt pēdējo divu gadu

laikā radušos zaudējumus. Tāpat arī iepriekšējā ziemā siltais decembris, dziļais sniegs un straujais atkūšanas pavasaris pastiprināja kaitēkļu un slimību izplatību un radīja papildu izdevumus. Tādējādi VPM ātrāka izmaksa mazinātu lauksaimnieku finanšu grūtības.

Eiropas Komisija atļāvusi izmaksāt ātrāk VPM, jo šī gada 21. septembrī Eiropas Savienības Tiesā maksājumu pārvaldības komitejā vienbalsīgi tika atbalstīti EK lēmumu projekti par atļauju 10 dalībvalstīm izmaksāt tiešo maksājumu avansu. Vienotā platības maksājuma kopējā atbalsta aploksne ir 67 miljoni latu.

Lauku atbalsta dienests turpina lauksaimniekiem izmaksāt atbalsta maksājumus par atdalītajiem maksājumiem

Lauku atbalsta dienests (LAD) no šī gada 23. septembra lauksaimniekiem, kuri ir izpildījuši atbalsta saņemšanas nosacījumus, izmaksās avansu 90% apmērā diviem atdalīto papildu valsts tiešo maksājumu veidiem, informē LAD platību maksājumu daļa.

Tīks maksāts par atdalīto papildu valsts tiešo maksājumu par laukaugu platībām (ALA). Atbalsta likme par vienu hektāru ir 25,91 lats, savukārt 90% veido 23,32 lats par hektāru.

Tāpat tiks izmaksāts atdalītais papildu valsts tiešais maksājums par nokautiem vai eksportētiem liellopiem (ALSH).

Atbalsta likme par vienu lopu vienību ir 32,89 lats, savukārt 90% veido 29,60 lats par vienu lopu vienību.

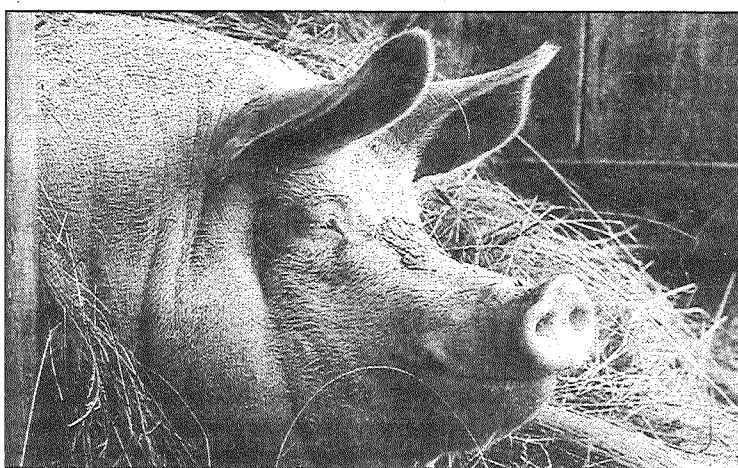
No ražošanas atdalītie papildu valsts tiešie maksājumi ir atbalsts par noteiktā vēstures jeb referenču perioda lauksaimnieciskās ražošanas platību hektāros vai saražoto lauksaimniecisko produkcijas vienību daudzumu. Šie maksājumi tiek saukti arī par vēsturiskajiem maksājumiem.

ALA ir vēsturiskais maksājums, ko var saņemt par 2009. gadā apstiprinātajām papildu valsts tiešā maksājuma par laukaugiem platībām, kas atbilst kārtējā gada vienotā platību maksājuma atbalsta saņemšanas nosacījumiem.

ALSH ir vēsturisks maksājums par liellopiem: par kuriem 2006. gadā ir saņemts papildu valsts tiešais maksājums par nokautiem vai eksportētiem liellopiem, vai kuri laika posmā no 2007. gada 1. janvāra līdz 2007. gada 1. martam saskaņā ar «Lauksaimniecības datu centra» ziņām ganāmpulkā dzimuši, pārvesti no cita ganāmpulka vai iepirkti un no ienākšanas brīža ganāmpulkā turēti vismaz divus mēnešus, vai arī kuri laika posmā no 2007. gada 1. janvāra līdz 2007. gada 1. martam saskaņā ar datu centra ziņām nokauti vai eksportēti.

Kurzemē cūku novietnē konstatēta bīstama slimība — bruceloze

Kādā saimniecībā Kurzemes reģionā cūkām konstatēta bruceloze — hroniska infekcijas slimība, informē Pārtikas un veterinārā dienesta speciālisti.

Slimības skartajā novietnē Pārtikas un veterinārā dienests ir noteicis dzīvnieku pārvietošanas aizliegumu. Saimniecībā aizliegts realizēt cūkas gan uz citām saimniecībām, gan arī pārvietot tās uz kautuvi. Dienests veic epidemioloģisko izmeklēšanu, lai noskaidrotu infekcijas izcelsmi un iespējamās izplatīšanās ceļus.

Pārbaudes tika veiktas arī saimniecībās, uz kurām vestas cūkas no slimības skartās novietnes. Cūkām tika ņemti asins paraugi laboratoriskiem izmeklējumiem uz brucelozi. Saņemtais laboratorisko izmeklējumu rezultāts norāda, ka slimība no skartās saimniecības uz citām saimniecībām nav izplatījusies.

Brucelozes ierosinātājs ir baktērija. Cūkām brucelozes simptomi ir aborti, dzimumorgānu iekaisums un neauglība. Slimība ir lipīga un dzīvnieki ir jānokauj. Visu iepriekš minēto iemeslu dēļ dzīvnieku saslimšana ar brucelozi rada ievērojamus ekonomiskus zaudējumus saimniecībās.

Ar brucelozi var slīmot arī mežacūkas, tādēļ Pārtikas un veterinārā dienests veiks mežacūku laboratorisko izmeklēšanu, lai noskaidrotu, vai saslimšanu varēja izraisīt meža dzīvnieki.

Lai pasargātu dzīvniekus no saslimšanas ar brucelozi un citām infekcijas slimībām, PVD atgādina, ka saimniecībās pastāvīgi jāievēro biodrošības pasākumi — personāla higiēna, jānodrošina dezinfekcija, deratizācija, cūkas jāpasargā no saskarsmes ar meža dzīvniekiem. Dzīvnieku liķi līdz to aizvešanai jāuzglabā tā, lai nepieļautu citu dzīvnieku un

putnu piekļuvi. Iegādājoties dzīvniekus vaislai, ļoti svarīgi, lai tie būtu izmeklēti uz noteiktām dzīvnieku infekcijas slimībām, tostarp brucelozi.

Dzīvnieku turētāju pienākums ir informēt veterinārārstu par katru aborta gadījumu, jo tieši aborti liecina par iespējamu brucelozi. Veterinārārsti izmeklēs dzīvniekus un nosūtīs asins paraugus laboratoriskai izmeklēšanai.

Tā kā bruceloze ir zoonoze, slimība, ar kuru var inficēties arī cilvēki, par konstatēto brucelozes gadījumu Pārtikas un veterinārā dienests ir informējis arī Latvijas infektoloģijas centru.

Interesentus gaida izstāde Rāmavā

Klāt rudens un kārtējā izstāde kompleksā «Rāmava», kur tur ritēs no 7. līdz 10. oktobrim, informē SIA «A.M.L.» izstāžu daļas vadītājs G. Zalcmanis. Izstāde «Lauksaimniecības tehnika 2010. Lauku sēta 2010» būs atvērta katru dienu no pulksten 10.00 līdz 17.00.

Interesenti tiks iepazīstināti ar daudzveidīgo jaunās lauksaimniecības tehnikas klāstu: zemes apstrādes un ražas novākšanas tehnika; tehnika un materiāli mežizstrādei; tehnika un materiāli lopkopībai; enerģētiskās iekārtas, atjaunojamie energoresursi; komunālā, ceļu būvēs un kopšanas tehnika un materiāli; lauksaimniecības tehnikas rezerves daļas; darba aizsardzības inventārs un darba apģērbi; lauksaimniecības informatīvi konsultatīvais serviss; lauksaimniecības un zivsaimniecības produkcija.

Sadaļā «Lauku sēta» tiek piedāvātas tēmas — bioloģiskās daudzveidības un ainavu saglabāšana; nelauksaimnieciskā uzņēmējdarbība laukos, ēku un būvju projektēšana, rekonstrukcija un celtniecība laukos; celtniecības materiāli un aprīkojums; ūdensapgāde un notekūdeņu attīrīšana; bioloģiskā lauksaimniecība; dārzu, parku, ainavu veidošana un kopšana; dārza mēbeles, skulptūras, kamīni, žogi, dīķi, baseini, strūklakas lauku sētā un viesu mājās; augļu koku, ogulāju un košumaugu stādi.

Izstādes laikā paredzēta arī semināru programma. Tālrunis uzziņām 67600409.

Izstrādāti grozījumi atbalsta saņemšanas kārtībā meža ekonomiskās vērtības uzlabošanai

Zemkopības ministrija (ZM) izstrādājusi grozījumus Ministru kabineta 2009. gada 6. oktobra noteikumos nr. 1145 «Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība pasākuma «Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana» īstenošanai».

Šos grozījumus 23. septembrī izsludināja valsts sekretāru sanāksmē. Grozījumi noteikumos izstrādāti saskaņā ar Eiropas Komisijas apstiprinātajiem Latvijas lauku attīstības programmas 2007. - 2013. gadam grozījumiem.

Kā informē ZM preses un sabiedrisko attiecību nodaļas pārvaldes vecākā referente Viktorija Kalniņa, grozījumi normatīvajā aktā paredz, ka turpmāk atbalstu jaunaudžu kopšanai un mazvēr-

tīgo mežaudžu nomainībai piemērotas jaunas tehnikas, inventāra, aprīkojuma un iekārtu iegādei varēs saņemt pretendenti, kuru īpašumā ir atbalsta saņemšanas nosacījumiem atbilstošas meža platības ar kopējo platību vismaz divi hektāri iepriekšējo triju hektāru vietā.

Savukārt, lai meža īpašniekiem būtu iespēja iegādāties arī tikai vienu instrumentu, piemēram, krūmgriezī komplektā ar darba aizsardzības līdzekļiem, grozījumi nosaka, ka projekta minimālais apjoms ir 500 eiro iepriekšējo 1000 eiro vietā.

Tāpat izmaiņas noteikumos paredz atcelt prasību, ka viens pretendents vienā gadā var pretendēt uz atbalsta pasākuma aktivitātēm piemērotās platībās ne vairāk kā 50 hektāri.

Noteikumu projekts stāsies spēkā pēc tā apstiprināšanas valdībā.

Eiropā lemj par drošāku kaitēkļu apkarošanu

Pagājušajā nedēļā Eiropas Parlaments izskatīja likumprojektu par biocīdiem — šiem kaitēkļu kontroles līdzekļiem jābūt drošākiem un videi nekaitīgākiem, informē EP informācijas biroja pārstāve Iveta Ķeļpe.

Biocīdi ir aktīvas vielas vai produkti, kas paredzēti, lai ķīmiski vai bioloģiski iznīcinātu, atbaidītu un padarītu nekaitīgus kaitīgos organismus, aizkavētu to iedarbību vai citādi tos ietekmētu.

Parlaments atbalstīja to, ka ir jāaizliedz vistoksiskākās ķīmiskās vielas, proti, vielas, kas veicina vēzi, ir kaitīgas reproduktīvajai sis-

tēmai vai ietekmē hormonālo sistēmu. Deputāti apsvēra iespēju ieviest jaunus ierobežojumus attiecībā, piemēram, uz zurku indi, tomēr šis priekšlikums tika noraidīts.

Tāpat deputāti vēlas, lai pakāpeniski tiktu ieviesta centralizēta, ES mēroga biocīdu atjaunošanas procedūra. Dalībvalstīm jāsiglabā tiesības piemērot papildu kontroli ES līmenī apstiprinātiem produktiem.

Parlaments arī atbalstīja noteikumu, ka ražojošām kompānijām jādalās ar informāciju par izmēģinājumiem ar dzīvniekiem, lai novērstu atkārtotus mēģinājumus.

Ar «Lauku ceļotāju» pa Vidzemes jūrmalu

Saulkrastu velomuzejs un Baltijas velokarte

Kad pavasarī kopā ar Latvijas Lauku tūrisma asociācijas «Lauku ceļotājs» vadītāju Asnāti Smelteri un gidu Juri Smilinski ceļojām pa Slīteres siliem, abi žurnālistiem solīja, ka rudenī plānots vēl kāds brauciens. Tāpēc ar prieku atsaučamies kārtējam aicinājumam, šoreiz pa Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta jūras piekrasti, kura laikā bija ielānota arī asociācijas izstrādātās Baltijas velokartes prezentācija, kas tapusi, pateicoties EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu granta palīdzībai no Īslandes, Lihtenšteinas un Norvēģijas.

Brauciena maršruts ietilpa Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā, kas ir Latvijas lielākā īpaši aizsargājamā teritorija. Tās nozīmīgākās vērtības ir savdabīgais jūras krasts, Salaca — Baltijas jūras reģiona nozīmīgākā lašupe, bagātīgā augu un dzīvnieku valsts. Lai tūristi varētu labāk iepazīt šīs vērtības, «Lauku ceļotājs» sadarbībā ar Latvijas Dabas fondu ir izstrādājis kājnieku, velo un autotūrisma maršrutus, kā arī atsevišķu maršrutu putnu vērotājiem.

22. septembrī, kad Latgalē visu dienu lija, liņāja un smidzināja, Vidzemes jūras krasts mūs sagaidīja ar vēsu, vējainu, bet patīkami sausu laiku. Plašajam žurnālistu pulkam šoreiz bija pievienojušies arī pārstāvji no Latvijas Dabas fonda, Vides ministrijas, Dabas aizsardzības pārvaldes, kā arī vairākiem novadu tūrisma informācijas centriem.

Ar velosipēdu — pa Baltijas valstīm

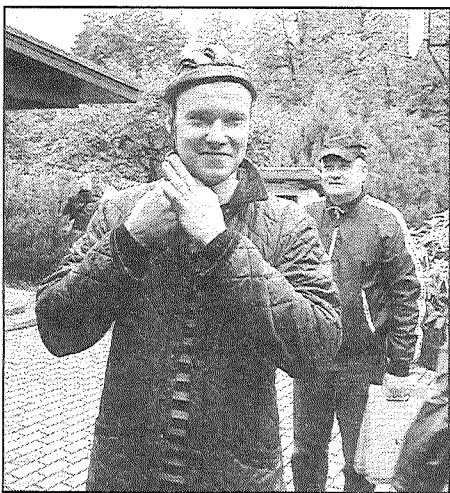
Velokarte braucieniem pa Latviju, Lietuvu un Igauniju ir «Lauku ceļotāja» jaunākais produkts, kurā īsi aprakstīti 14 iespējamie velomaršruti kopumā 3700 kilometru garumā. Tajā ietverti 11 laivu braucieni varianti pa upēm un jūru, kas ir lieliska alternatīva un velobraucieni papildinājums, informācija par 403 iespējamajām naktsmitnēm visās trijās valstīs, kā arī ziņas par 33 NATURA 2000 teritorijām. Kā uzsver Asnāte Smeltere, «Lauku ceļotājs» visus maršrutus ir apsekojis dabā, tāpēc nekas nav, kā saka, izziests no pirksta.

«Mēs negribējam, lai taptu vēl viens biezs materiāls, kuru ieliek atvilknē un aizmirst līdz ar projekta beigām,» teic Asnāte. «Mūsaprāt, svarīgs ir lūks, kas. Uzņēmējs, kurš saimnieko uz vietas, ir aizņemts ar saviem darbiem, viņam nav laika ņemt ar papīriem. Tāpēc maršrutu veidošanu uzņēmējiem mēs paši. Maršrutu piedāvājumi pa Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritoriju ir pavisam svaigi. Tos vēl lasīs un vērtēs paši uzņēmēji, tūrisma informācijas centri un rezervāta administrācijas pārstāvji.»

Neparastums pilsētas centrā

Līdz Saulkrastiem no Rīgas — tāds nieka brauciens. Lielpilsētas iedzīvotāji tur bieži atpūšas, ik gadus ierodas uz Jūras svētkiem, starptautisko džezas festivālu «Saulkrasti Jazz», bauda atpūtu pie jūras un vietējos viesu namos. Taču pat ceļojumu lietpratēji un organizētāji, izrādās, ne visi ir paspējuši iegriezties Saulkrastu velomuzejā. Tas atrodas pašā pilsētiņas centrā, kādas individuālas dzīvojamās mājas pagalmā.

Mazais zemes pleķītis klusā ieliņā ietver sevī daudz — gan pašu saimnieku māju, gan nelielu un skaisti iekārtotu daļdārzu, gan speciāli muzeja vajadzībām uzbūvētu ēku un nojumi, kur uzklāt cienasta galdu. Nav jau tā, ka vienmēr un visiem tur tiek klāts kafijas galds, mūsu brauciens bija izņēmums. Saimnieki labi saprot, ka tieši no žurnālistiem atkarīga viņu rūpala popularitāte un muzeja veiksmīga darbība. Jāatzīst, ka arī bez kafijas un gardajām sviestmaizēm Saulkrastu velosipēdu mu-

zeja vadītājs Guntis Sereģins ir beidzis biznesa augstskolu «Turība», pašlaik nodarbojas ar biznesu tūrisma jomā. Žurnālistiem viņš demonstrē ķiveri, kādu trīsdesmitajos gados izmantoja nopietni velosportisti.

zeja vadītājs Guntis Sereģins klātesošo uzmanību piesaistīja simtprocentīgi — ar savu aizrautīgo stāstījumu par neparasto kolekciju, kur vērojami un rokām aptaustāmi pirms vairāk kā simts gadiem ražoti velosipēdi, dažādi veloaksesuāri, redzamas unikālas fotogrāfijas.

Tapis gadu desmitiem

Guntis ir gados jauns, enerģisks un var redzēt, ka savā lietā ieddedzies. Viņš stāsta, ka izveidot muzeju gada laikā nav iespējams. Kolekcionēt senos velosipēdus sācis viņa tēvs, pēc dabas ļoti tehnisks cilvēks. Retumi sakrāti vairāk nekā 30 gadu laikā. Pie tam, krājējs patiešām esot tēvs, viņš — tikai palīgs un muzeja vadītājs. Šogad muzejam, šķiet, būšot rekordgads, apmeklētāju skaits tuvojās sešiem tūkstošiem.

«Manam tēvam tas ir visa mūža hobijs, privātkolekciju savam priekam viņš sāka veidot jau pagājušā gadsimta septiņdesmito gadu vidū. Ciemiņiem uzsveru galveno lietu — visi velosipēdi atrasti tepat Latvijā, neviens nav iegādāts ārzemēs. Otra lieta — mēs izvēlējamies kolekcionēt tikai tos eksemplārus, kuri ražoti līdz 1940. gadam. Padomju laika mantojums, kas arī ir pietiekami interesants, lai paliek citiem entuziastiem. Tiesa, mums kolekcijā ir viens izņēmums. Tas ir mopēds «Gauja», pirmais modelis, ražots sešdesmito gadu vidū uzņēmumā «Sarkanā Zvaigzne».

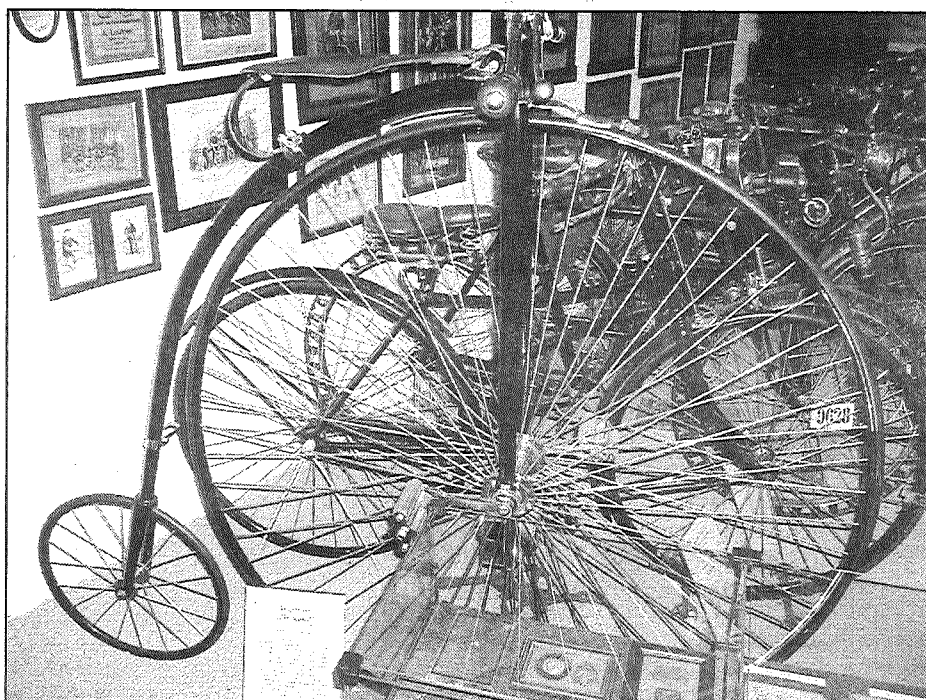
Latvija — veloražošanas lielvalsts

Daudzi varbūt nemaz nezina, ka, sākot no cara laikiem, Latvijā bija ļoti labi attīstīta velosipēdu ražošana. Šī rūpniecības nozare toreiz bija ienesīga, ar to mēs varam lepoties. Vecvecāki noteikti atceras slaveno ērenpreisu, citus uzņēmumus. Kopā Latvijā bijuši septiņi lieli un vairāk nekā 30 mazi uzņēmumi, kur nodarbojās ar velosipēdu izgatavošanu. Trīsdesmito gadu beigās valstī velosipēdus neimportēja, gluži otrādi — eksportēja uz Lietuvu, Igauniju, tā laika Krieviju un pat Somiju. To noskaidrojām, kontaktējoties ar somu kolekcionāriem, kuru īpašumā ir mūsu ērenpreisi. Vai nebija jauki, ka Latvijas vārds izskanēja Skandināvijā?

Bez tam Rīgā un citās lielākajās pilsētās bija velosipēdu remontdarbnīcas, velopreču veikaliņi. Muzejā esam atvēlējuši vietu, lai parādītu, kā tur izskatījās. Liela daļa ekspozīcijas arī informācijai par riteņbraukšanas klubu vēsturi. Senākais klubs, starp citu, dibināts 1886. gadā.

Unikālais zirneklis

Skatītājiem piedāvājam vairāk nekā 60 modeļu apskati. Senākais kolekcijas velosipēds ir tā saucamais zirneklis jeb augstrats. To izdevās atrast Skrundas ap-

Velomuzeja lielākais dārgums — zirneklis jeb augstrats. Detaļas esot ražotas Holandē, bet braucamriks komplektēts tepat Latvijā. Šāda modeļa augstrats esot vienīgais valstī, kaut kas līdzīgs redzams Liepājas vēstures muzejā.

Tūristu nedalītu uzmanību piesaista velosipēds, kas savulaik ticis izmantots militārajām vajadzībām.

kaimē astoņdesmito gadu beigās, kas ir aptuveni 100 gadus pēc uzbūvēšanas. Protams, augstrats bija visai bēdīgā stāvoklī, taču pēc restaurācijas tas atguvis savu otro jaunību un piesaista katra apmeklētāja nedalītu uzmanību gan ar saviem iespaidīgajiem izmēriem, gan paņēmieni, kā ar to iespējams vizināties. Lai uzkāptu uz zirneklī, nav jāliek nedz ķebliņš, nedz trepes. Vajag tikai ieskrieties, uzlekt aizmugurē uz dzelzs kāpšļa un sēsties seglos. Esmu lasījis literatūrā, ka visdīvainākā ar šo transportlīdzekli esot braukšana no kalna, kad kājas nevis vienkārši jāpaceļ gaisā, bet pat jāuzliek uz stūres, jo pedāļi visu laiku griežas riņķī. Tā kā ceļu segums agrāk bijis slikts, gadījušies gan akmeņi, gan sprunguļi, un, lai krietni nenogāztos uz galvas, kājas cēlušies sev priekšā. Arī riepās šim braucamajam nav pumpējamas, bet no pilngumijas. Protams, braukšana ar šādu velosipēdu bija cieta, pēc sezonas beigām noteikti vajadzēja apmeklēt zobārstu.

Daudzi apmeklētāji jautā, vai šis velosipēds nav ticis izmantots cirka izrādēs. Nē. Bet ņemiet vērā, ka pirms 120 gadiem velosipēdists cilvēku acīs jau tāpat izskatījās pēc klauna.»

Citi retumi

Pie katra izstādītā velosipēda redzams braucamrika apraksts. Lūk, piemēri. Sporta velosipēds «Greif», ražots 1910.

gadā. Tipisks 20. gadsimta sākuma velosipēds ar īpaši liela diametra zobratu un 5/8 daliņuma ķēdi. Šāda ķēdes pārnesuma pielietošana bija vairāk modes prasība un tirdzniecības triks asas konkurences apstākļos nekā konstruktīva nepieciešamība. Milzīgs zobrats sporta velosipēdam deva agresīvu izskatu un pircējam iedvesa cerības sasniegt labus panākumus sacīkstēs.

«Opel» markas modelis RAK 29 ar speciālām «Continental» augstspiediena riepām. Speciāli izgatavots par godu «Opel» uzņēmuma leņķumam — raķešu dzinēja automobiļa RAK 2 rekordbraucienam 1928. gadā.

Koka velosipēds ar atsperotu rāmi, ražots 1940. gadā. Izgatavots vienā eksemplārā pēc lidmašīnu konstruktora Kārļa Irbītes projekta. Tā pasūtītājs bija VEF darbinieks Aleksandrs Egle. Nepieciešamās velosipēda detaļas iepirkta fabrikā «G.Ērenpreis». Koka daļas izgatavotas saplākšņu ražotnē «Latvijas Bērzs», ievērojot slodžu aprēķinus un izvēloties nepieciešamās koka šķirnes. Aizmugures dakšas hidrauliskajam amortizatoram ir unikāla vieglmetāla konstrukcija, kas izstrādāta īpaši šim velosipēdam. Uz rāmja redzama Kārļa Irbītes firmas zīme, kas greznoja arī viņa konstruēto lidmašīnu korpusus.

L.Kirillova, T.Elste
Turpinājums sekos

Pēc Bonus – malus pārrēķina pieaug auto īpašnieku ar labajām riska klasēm īpatsvars

Saskaņā ar Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (LTAB) datiem pēc apdrošināšanas risku izvērtēšanas sistēmas Bonus – malus ikgadējās risku klašu pārrēķināšanas 15. septembrī 72,7% transportlīdzekļu īpašnieku iekļūs Bonus jeb pazeminātā riska klasēs (7.-17.), 24,9% — 6. riska klasē, kas vienlaicīgi ir arī sākumklase, un tikai 2,4% no visiem īpašniekiem atradīsies Malus jeb paaugstinātā riska klasēs (no 1.-5.), ziņo LTAB sabiedrisko attiecību konsultante Inese Ozoliņa.

Viens no lielākajiem īpašnieku skaita pieaugumiem ir Bonus – malus augstākajai 17. riska klasei, kurā īpašnieku skaits palielinājies par 10% un tajā atradīsies vairāk nekā 54 tūkstoši īpašnieku.

98% transportlīdzekļu atrodas labajās klasēs

Juris Stengrevics, Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (LTAB) valdes priekšsēdētājs: "Kopš sistēmas ieviešanas 2006. gadā ir sasniegts zemākais transportlīdzekļu īpašnieku skaits – 2,4%, kas atrodas paaugstinātā riska jeb malus klasēs, kurām apdrošinātāji piemēro augstāku OCTA cenu. Tas tikai vēlreiz apliecina, ka apdrošināšanas risku izvērtēšanas sistēma Bonus – malus ir svarīgs instruments, lai disciplinētu autoīpašniekus būt uzmanīgiem ceļu satiksmē un arī atbildīgiem par sev piederošā transportlīdzekļa uzticēšanu citiem. Jāatceras, ka par izraisītu ceļu satiksmes negadījumu ieņemamā riska klase

pasliktināsies transportlīdzekļa īpašniekam, tāpēc ir svarīgi, kam tas tiek uzticēts."

Pēc ikgadējā pārrēķina palielināsies arī vidējā Bonus-Malus klase, kas būs 9,3.

Pērn Bonus – malus sistēma tika ievērojami pilnveidota

Risku izvērtēšanas sistēma Bonus – malus darbība pērn septembrī tika vienkāršota. Viena īpašnieka vairākiem vienas kategorijas transportlīdzekļiem ir viena un tā pati riska klase. Pārdo dot un nopērkot jaunu transportlīdzekli riska klases pārceļas automātiski, iegādājoties jaunu transportlīdzekli papildus esošajam, tas iekļūst nevis sākumklasē, bet gan jau esošo transportlīdzekļu riska klasē.

Transportlīdzekļa īpašnieka apdrošināšanas vēsture (apdrošināto dienu skaits un transportlīdzekļa izraisītie ceļu satiksmes negadījumi) visiem viņam piederošajiem transportlīdzekļiem tiek vērtēta par pēdējiem vienpadsmit gadiem.

J. Stengrevics: "Šogad Bonus – malus klašu aprēķinā tiks ņemti vērā apdrošināšanas vēstures dati tikai no 1999. gada 1. septembra, bet nākošgad tikai no 2000. gada 1. septembra. Jo ceļu satiksmes negadījums ir noticis senāk, jo tas mazāk ietekmē Bonus – malus klases samazinājumu, piemēram, ja transportlīdzekļa īpašniekam apdrošināšanas vēsturē vienīgais ceļu satiksmes negadījums bija 1999. gada sākumā, tad tas vēl līdz šī gada 15. septembrim varēja ietekmēt Bonus – malus klases samazinājumu, bet pēc 15. septembra šis negadījums jau vairs netiks

ņemts vērā, līdz ar to īpašnieks varēs nokļūt augstākā Bonus klasē."

Ja īpašniekam pieder vairāki vienas kategorijas transportlīdzekļi, bet ar kādu no tiem tiek izraisīts negadījums, tad tas ietekmē visu šo transportlīdzekļu klasi, kas pazemināsies nevis vienam transportlīdzeklim, bet gan automātiski visiem vienādi. Tajā pat laikā var būt, ka viens negadījums neatstās ietekmi uz apdrošināšanas klasi, – jo transportlīdzekļiem lielāks kopējo apdrošināto dienu skaits, jo mazāka varbūtība, ka negadījuma rezultātā klase tiks samazināta.

www.ltab.lv sadaļā "Bonus – malus" ikviens transportlīdzekļa īpašnieks var uzziņāt savu Bonus – malus riska klasi un iepazīties ar savas apdrošināšanas vēstures datiem un ar tam piederošo transportlīdzekļu izraisītajiem negadījumiem.

Par Bonus – malus

Saskaņā ar izmaiņām Bonus – malus sistēmā klase tiek rēķināta attiecībā uz īpašnieku un tam piederošo transportlīdzekļu kategorijām. Sistēma sastāv no 17 riska klasēm: pazeminātā riska jeb bonus klases no 7.-17. (parasti tiek piemērots OCTA cenas samazinājums); paaugstinātā riska jeb malus klases no 1.-5. (parasti tiek piemērota cenas pieaugums), 6. klase jeb sākumklase, kurā automātiski nokļūst tie auto īpašnieki, kas pirmo reizi noformē OCTA polisi sev piederošajam transportlīdzeklim noteiktā kategorijā. Jāņem vērā, lai arī Bonus – malus klase ir nozīmīgs OCTA polises cenu ietekmējošs faktors, tomēr ne vienīgais. Klases tiek pārskatītas vienu reizi gadā – 15. septembrī.

Zvaniet uz policijas anonīmo uzticības tālruni

Valsts policijas Latgales reģiona pārvalde atgādina, ka visā Latgales reģionā darbojas anonīmas uzticības tālrunis.

Iedzīvotāji, piezvanot pa tālruni 65403399 vai rakstot uz e-pasta adresi prese@latgale.vp.gov.lv, var informēt policiju par novērotām nelikumīgām darbībām, izteikt savus priekšlikumus, aizrādījumus, pretenzijas, kā arī izteikt savu pateicību. Zvanot uz šo tālruni, policija lūdz jūs skaidri nosaukt pārkāpēja vārdu un uzvārdu (ja ir tāds nolūks), kā arī skaidri nosaukt adresi, kur nelikumības novērotas, piemēram, pilsēta, pagasts, iela.

Anonīmā uzticības tālruņa līnija darbojas 24 stundas diennakti un ir pievienota automātiskajam atbildētājam.

Rūpējieties par savu drošību — lietojiet atstarotājus

Iestājoties tumšam laikam, policija aicina visus gājējus un velosipēdistus, dototies ielās, parūpēties par savu drošību un lietot atstarotājus un lukturišus, bet velosipēdu vadītājiem — arī gaismu atstarojošās vestes. Tas ļaus automašīnu vadītājiem jūs savlaicīgi pamanīt uz ceļa un, iespējams, glābs jūsu dzīvību un mazinās risku nokļūt ceļu satiksmes negadījumā.

«Atceries, gaismu atstarojoši elementi tavā apģērbā un aksesuāros ļauj transportlīdzekļu vadītājiem tevi laikus pamanīt uz ceļa.» (No Ceļu satiksmes noteikumiem)

POLICIJAS ZIŅAS

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Kārtējais krāpšanas gadījums

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne informē, ka noticis kārtējais krāpšanas gadījums.

22. septembrī Ludzā kāda nepazīstama sieviete ieradās mājās pie 85 gadus vecas sievietes, stādījās priekšā kā bankas darbiniece un stāstīja, ka tikšot veikta naudas maiņa no latiem uz eiro. Svešiniece pieprasīja saimniecei uzrādīt visu mājās esošo naudu. Pēc tam, kad cietusi atnesa nauda, krāpniece pieprasīja uzrādīt arī pasi. Kamēr vecā sievietē novērsa uzmanību, krāpniece pazuda, paņemot līdzī ar naudu — 160 latus. Par notikušo uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Policija vēlreiz brīdina visus iedzīvotājus, īpaši pensionārus un gados vecākus cilvēkus, būt piesardzīgiem un uzmanīgiem saskarsmē ar svešiem, neieļaut mājās nepazīstamas personas, pieprasīt personu apliecinājumus dokumentus un iegaumēt uzvārdu. Par visiem aizdomīgiem gadījumiem vai aizdomīgām personām nekavējoties ziņot policijai pa tālruniem 112 vai 02. Latgales reģiona pārvaldes iecirkņu dežūrdāļu kontaktātrūņi: Ludzā — 65703800, Daugavpils — 65403302, PREIĻOS — 65302800, Rēzeknē — 64603502, Krāslavā — 65603400, Balvos — 64501600.

DAUGAVPILS IECIRKNĪ

Skaidro motocikla avārijas iemeslus

17. septembrī Liksnas pagastā motocikla vadītājs pagaidām nenoskaidrotos apstākļos nobrauca nobrauktuves un apgāzās. Pēc avārijas medicīnas iestādē ar dažādām traumām tika nogādāti 1975. un 1973. gadā dzimuši vīrieši. Policija noskaidro negadījuma iemeslus un to, kurš no cietušajiem avārijas brīdī vadīja transportlīdzekli.

Tumsā uzbrauca gājējam

21. septembrī ap pulksten 21.10 Kalkūnes pagastā uz ceļa Daugavpils — Medumi smagās automašīnas vadītājs uzbrauca gājējam, kādai 1960. gadā dzimušai sievietei, kura gāja bojā notikuma vietā. Policija uzsākusi izmeklēšanu un skaidro negadījuma apstākļus.

Policijas pārstāve informē, ka negadījums notika tumšā diennakts laikā neapgaismotā ceļa posmā. Bojā gājušajai sievietei uz apģērba nebija nekādu gaismu atstarojošu elementu.

Nozagtas mantas tūkstošiem latu vērtībā

22. septembrī Daugavpils no garāžas 2. Pasažieru ielā pagaidām nenoskaidrotas personas, uzlauzot durvju slēdzeni, nozaga trīs motociklus, skuteri un citas vērtīgas mantas. Nodarītais materiālais zaudējums pārsniedz 4700 latus. Policija uzsākusi kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 175. panta 3. daļas. Notiek izmeklēšana.

RĒZEKNES IECIRKNĪ

Avārijās cietuši cilvēki

17. septembrī Rēzeknē, Kr.Valdemāra un Dārzu ielu krustojumā, automašīnas Audi vadītājs, 1988. gadā dzimis vīrietis, izdarot kreiso pagriezīenu, nedeva ceļu automašīnai VW. Notika sadursme. Automašīnas VW vadītājs, 1968. gadā dzimis vīrietis, ar traumām nogādāts slimnīcā, kur ārsti viņam konstatēja smadzeņu satricinājumu.

18. septembrī Mākonkalna pagastā 1974. gadā dzimusi sieviete, braucot ar automašīnu Ford, netika galā ar transportlīdzekļa vadību, auto iebrauca grāvī un apgāzās. Vadītāja un vēl divi pasažieri, četrpadsmitgadīga meitene un septiņus gadus vecs zēns, nogādāti slimnīcā medicīniskās palīdzības sniegšanai.

LUDZAS IECIRKNĪ

Sodis par apzināti nepatiesu policijas izsaukšanu

Naktī uz 14. septembrī ap pulksten 2.25 kāda 1963. gadā dzimusi sieviete apzināti nepatiesi izsauca policijas darbiniekus uz savu dzīviesvietu Ludzas novada Cirmas pagastā. Par šādu rīcību viņai sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols, kas nosūtīts administratīvajai komisijai lēmuma pieņemšanai. Iespējams naudas sods — 25 latī.

Jaunais motociklists nokļuva slimnīcā

19. septembrī ap pulksten 18.20 Kārsavas novada Malnavas pagastā kāds piecpadsmitgadīgs pusaudzis, vadot motociklu Jawa 350, nespēja novaldīt tā stūri. Motocikls nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Pusaudzis ar kājas lūzumu nogādāts medicīnas iestādē. Noskaidrots, ka motociklam nav valsts reģistrācijas numura zīmes.

BALVU IECIRKNĪ

Skaidro, kas vadija avarējušo automašīnu

16. septembrī Balvu pagastā uz autoceļa Balvi — Kapūne automašīnas Mercedes vadītājs neizvēlējās drošu ātrumu, kā rezultātā auto nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Slimnīcā ar traumām tika nogādāti vairāki cilvēki — 1982. gadā dzimis vīrietis, kurš guvis muguras traumu, kā arī 1988. gadā dzimusi sieviete, kurai mediķi konstatēja rokas lūzumu un muguras traumu. Policija noskaidro negadījuma apstākļus, kā arī to, kurš no cietušajiem negadījuma brīdī bijis pie stūres.

□□□

Par Preiļu iecirknī reģistrētajiem notikumiem informācija nav saņemta.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

PREIĻU RAJONA TIESĀ

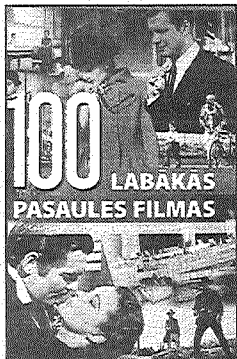
Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes oktobrī		
Laiks	Lietas dalībnieki	Lietas būtība
1. oktobrī pulksten 10.00	Feoktists Pušņakovs	KL 174.p. — apsūdzēts par to, ka izdarīja vardarbīgu apiešanos ar nepilngadīgo, nodarot fiziskas un psihiskas ciešanas
4. oktobrī pulksten 10.00	Eduards Žoglo, Jānis Valainis	KL 175.p.3.d., 193.p.2.d., 185.p.1.d., 314.p.2.d. — apsūdzēti par to, ka nolaupija un nelikumīgi izmantoja svešu maksāšanas līdzekli, izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu
5. oktobrī pulksten 14.00	Vasilijis Kobcevs	KL 253.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka neatļauti iegādājās un glabāja psihotropās vielas bez nolūka tās realizēt
6. oktobrī pulksten 10.00	Armands Antoņevičs, Jeļena Krištopāne	KL 175.p.3.d., 185.p.1.d. — apsūdzēti par to, ka personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu, iekļūstot telpās

Preiļu rajona tiesas informācija

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

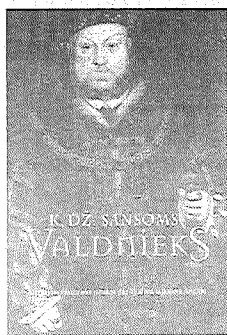
BIBLIOTĒKA IETEIC LASĪTĀJIEM

Preiļu galvenā bibliotēka ar «Novadnieka» starpniecību informē par jaunām grāmatām, ko saņēmusi kā dāvinājumu no SIA «Apgāds Zvaigzne ABC» Zvaigznes grāmatu nama.

Grāmata «100 labākās pasaules filmas» piedāvā lasītājiem fascinējošu ieskatu 100 labāko pasaules filmu radīšanā. Aprakstīto režisoru pārsteidzošais talants un viņu mākslas stila daudzveidība izgaismo bagātu kinomantojumu, kas attēlots šajā bagātīgi ilustrētajā grāmatā

un kuru papildina bibliogrāfiskā informācija un fotogrāfijas. Grāmatas pamatā ir apraksti par pasaules kino kultūras filmām un izcilu režisoru dižiem darbiem, kas piesātināti ar iedarbīgiem un neaizmirstamiem tēliem — aktieriem, kā Merilina Monro, Leonardo di Kaprio, Džons Travolta, Džūlija Roberts, Vudijs Allens, Keita Blānšeta un citi, kuri ar savām lomām un filmām būtiski ietekmē kino virzību un, visticamāk, arī vēsturē paliks kā šī procesa spilgtas pieturzīmes.

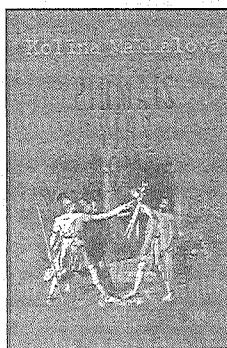

Britu autora K.Dž.Sansona romāns «Valdnieks» sniedz aizraujošu iespēju aizceļot uz Angliju vēlajos viduslaikos.

1541. gada rudenī advokāts Mejtū Šārdleiks kopā ar savu palīgu dodas uz Jorku arhibīskapa Kranmera uzdevumā. Uz turieni dodas arī karalis Henrijs VIII ar savu svitu — tiek organizēts vēl nebijis karaliskais Maršs. Jorkā advokāts rod grūtības izpildīt uzticētos uzdevumus, tiek apdraudēta viņa dzīvība. Lai izdzīvotu, romāna varonim ir jāpaļaujas tikai uz savu prātu un asajām novērošanas spējām.

Šis «viduslaiku detektīvs» sniedz lasītājam iespēju iejusties tālāka gaisotnē un kopā ar advokātu Šārdleiku šķētināt sākotnēji nenozīmīgas slepkavības motīvus.

Britu autors K.Dž.Sansons ir izglitoties Birmingemas Universitātē, kurā ieguvis doktora grādu vēsturē. Pirms kļuva par profesionālu rakstnieku, viņš ilgus gadus strādāja jurispudencē. K.Dž.Sansons izpelnījās ievērojību ar grāmatu sēriju par Henrija VIII valdīšanas laiku. Romāns «Valdnieks» ir viena no tām.

Kolinas Makkalovas grāmata «Pirmais vīrs Romā» patīks ikvienam lasītājam, kurš ir vēsturisko romānu cienītājs. Rakstnieces romāns aizsāk «Romas valdnieku» septiņu grāmatu sēriju, kurā autore ir aprakstījusi ne tikai Romas impērijas vēsturiskos notikumus: kara taktiku, atbībi un varaskāri, bet arī dažādas dzīves situācijas, kurās vijas mīlestība, intrigas, kaislības un nodevības.

«Pirmais vīrs Romā» ir stāsts par Mariju, bagātu, bet zemas izcelsmes sievieti, un Sullu, izputējušu un izvirtušu aristokrātu, par neparastiem cilvēkiem ar asu prātu, par tiem, kuru nežēlīgā un godkāra mērķtiecība lika pamatus impērijai.

Matānu ilustratīvi papildina senās Romas kartes un ilustrācijas.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

✓ PVC logi (6 kameru) par super cenu!
✓ Siltās ārdurvis tikai Ls 109.
Bezprocentu kredīts. Dāvanā moskītu tīkls.
Valmieras iela 2, Preiļi.
Tālr. 28673992.

Rezerves daļu veikals — noliktava piedāvā:

- Visplašākais automašīnu virsbūves, ritošās, dzinēja rezerves daļu piedāvājums.
 - Vislabākās cenas akumulatoriem no Ls 29.
 - Ziemas riepas no Ls 18.
- Bezmaksas piegāde.
Tālr. 29809748, 29742061.
rdnoliktava@inbox.lv, www.rdnoliktava.lv

Pārdod

vācu aitu sugas kucēnu (3 mēn. veca kucīte).
Tālr. 29171768, 29206440;
sausu skaldītu malku. Tālr. 29336664, 65322204.

Irē

istabu vai 1-istabas dzīvokli Preiļos (brīvdienās). Tālr. 26309044 (Veronika).

29. septembrī plkst. 18.00 Preiļu KC notiks koncerts par godu Miķeļdienai.

- Koncertu vadīs Guntis Skrastiņš,
- Dziedās Žoržs Siksnis un Jelgavas Tirkīza krāsas kora solistu grupa "3 + 2",
- Uģis Roze,
- Pavadošā grupa: "No pus vārda"
Modris Laizāns — bass,
Ivars Kalniņš — bungas,
Juris Rozenbergs — taustiņi,
Aleksandrs Prihodčenko — ģitāra.

leeja bez maksas.

Z/s "Liepas" stādaudzētava
sestdien, 2. oktobrī,
Preiļu tirgū piedāvās
ķiršu, ābeļu, bumbieru, plūmju,
ogulāju stādus plašā sortimentā.
Tālr. pasūtījumiem: 29507747.

Stādaudzētavai "Meža Rasas"
10. dzimšanas diena!
1., 2., 3. oktobrī visiem augiem
30% atlaide!
Aicinām ciemos!
www.mezararas.lv
Tel. 26331718.

Kreditēšana pret
nekustamā īpašuma ķīlu.
Tālr. 25441183, 28609904.

SIA AIBI iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 20238990.

Jersikā — visu laiku labākie pedagogu sporta svētki

● Visu laiku labāko Līvānu novada pedagogu sacensību rīkotāji — Jersikas pamatskolas komanda.

Rudzātu speciālās internātpamatskolas komanda Līvānu novada pedagogu gadskārtējos sporta svētkos ieguva otro vietu un nākamgad sportotājus uzņems pie sevis. Uzvarētāju gods gan pienācās Līvānu novada domes komandai.

Šogad Līvānu novada pedagogus uzņēma Jersikas pamatskola. Atbilstoši tradīcijai, par ikgadējo sporta svētku mājvietu kļuva skola, kuras komanda iepriekšējā gadā ir bijusi uzvarētāja. Šī gada svētku dalībnieki Jersikā notikušos sporta svētkus atzinuši par visu laiku labākajiem sporta svētkiem. Pēc skaita tie bija jau vienpadsmitie.

Līvānu novada domes sporta organizatore Māriete Vilcāne «Novadnieku» informēja, ka par sportiskākās komandas titulu cīnījās Rožupes, Jaunsilavas, Sutru, Jersikas pamatskolu, Līvānu 1., Līvānu 2., Rudzātu un Līvānu novada vakara (maiņu) vidusskolu, bērnu un jaunatnes sporta skolas, Rudzātu speciālās internātpamatskolas, pirmsskolas izglītības

iestādes «Rūķīši» sportisti, kā arī novada domes komanda.

Vadītāju divcīņā uzvaras lauri pienācās Sutru pamatskolas direktoram Mārim Grigālim ar vietnieci Elītu Grigāli. Stafetē — makšķerēšanā — nepārspēta bija «Rūķīšu» komanda. Velokrosā visātrāk distanci veica Bērnu un jauniešu centra komanda. Pāru orientēšanās sacensībās nepārspējami bija Rudzātu speciālās internātpamatskolas pārstāvji. Skrējienā augstapēžu korpēs visātrāk pie finiša nokļuva domes pārstāvji. Servēšana vislabāk paveikta Jaunsilavas komandai. Auto stumšanas šovā uzvarēja Rudzātu vidusskolas sportisti. Individuāli badmintonā piespēles visprecīzāk veica Vita Školina un Jānis Bikšis.

Kopvērtējumā par uzvarētāju kļuva novada domes komanda, otrā vietā — Rudzātu speciālās internātpamatskolas sportistiem, trešā vietā — Jaunsilavas pamatskolas komandai. Pirmajā piecniekā iekļuva arī Jersikas pamatskolas un Rudzātu vidusskolas pedagogi.

Par tiesnešu nevainojamu darbu rūpējās galvenais tiesnesis Pēteris Romanov-

skis ar savu brigādi. Sportotāju pateicību nopelnīja arī Dainis Skrūzmanis par velotrases sagatavošanu un tiesāšanu, Inga Zvaigzne-Zvaigznīte par jauniešu līdzdalību orientēšanās sacensībās, skolas pavāres par garšīgo ēdināšanu, Artis Skrūzmanis par apskāpošanu, Māris Skrimblis par fotografēšanu, kā arī stipendiātu darbos iesaistītie cilvēki par saimnieciskajiem darbiem. Protams, vislielāko «paldies» saņēma Jersikas pagasta pārvaldes vadītājs Artūrs Vilcāns un Jersikas pamatskolas direktore Inese Jaunušāne. Lai svētki izdotos neaizmirstami, savu ieguldījumu deva arī sponsori, kas sagādāja cienastu un citas sporta svētku organizēšanai nepieciešamas lietas. Uzvarētāji saņēma kausus un medaļas.

Sporta svētki noslēdzās ar atpūtas sarīkojumu, kurā katras skolas pārstāvjiem bija jāparāda arī «mājas darbs» — dejas. Vairāku skolu sniegums saņēma vērtējumu «izcili». Lidz pat rīta gaiļiem spēlēja grupa «Starpbrīdis», un svētku dalībnieki varēja relaksēties dejās.

Sagatavoja L. Rancāne